

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

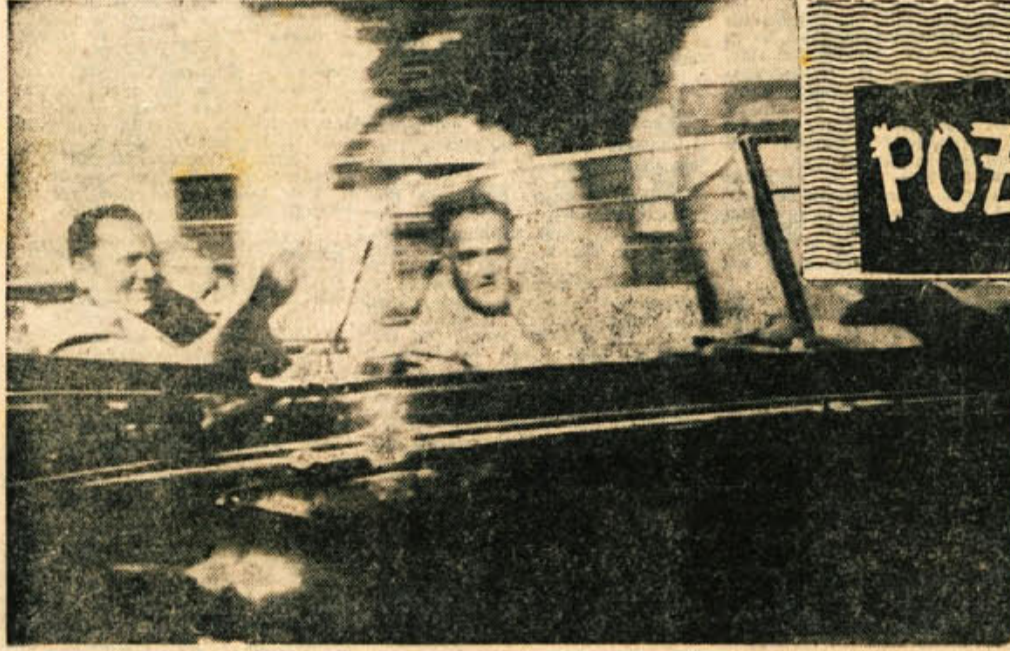
DIJSKA KNJIŽNICA
ANA JARCA
O MESTO

STO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izhaja vsak četrtak — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki — Novem mestu št. 606-70 3-24

Stev. 46 (452) LETO IX.
NOVO MESTO, 20. novembra 1958

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik ILOVE GRUBIŠIČ — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predal Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Casopisno podjetje «Slovenski poročevalec» v Ljubljani

POZDRAVLJAMO VSE DELOVNE BRIGADE!

Lepa in zlahka je zgodba o tej avtomobilski cesti, polna zanimivosti in vsebine, in kot vsako zgodbo jo lahko začnemo: bilo je... Da, bilo je 27. januarja letos, na VI. kongresu Ljudske mladine Jugoslavije, ko je maršal Tito naročil mladini: Zgradite 80 kilometrov ceste, v Sloveniji. Poem jo bomo nadaljevali še v Srbiji in Makedoniji in tako povežali vso našo veliko domovino. Maršal Tito je dobro vedel, kaj je mladina, in zakaj prav nji te naložbe. Rekel je takrat v svojem govoru, na kongresu:

«... Sploh je treba mladini dajati razne naloge, da jih reši, da bi videli, kako jih bo rešila. Povem vam, da mladina rešuje naloge veliko bolje kot starejši. Ne mislim s tem reči, da starejši niso sposobni. Nasprotno, oni so še kako sposobni, vendar se določenih stvari lotijo z nekakšno rutino in ne delajo tako od srca in s takim navdušenjem kot naša mladina. Toda v težki nalogi izgradnje socializma ni zadosti samo um, temveč je potrebno tudi srce, potrebna sta poln in navdušenje. Prav tu naša mladina lahko da največ od sebe...»

In mladina je z zanosom sprejela naloge svojega Tita. Ni izneverila njegovih upov, pač pa je znova in še krepkeje potrdila in utrdila njegovo vero vanjo. Njegovo in našo.

S pesmijo in navdušenjem so se mladi lotili svoje, zaupane jim naloge. Dobro vemo, da ni bilo vedno lahko peti, da ni bilo vedno lahko delati s olnim navdušenjem. Spominimo se dela prvih brigad, pripravljalega dela v marcu: sneg, dež, burja, mraz, skratka nad vse neugodno vreme. ko bi marsikomu pojenjalo navdušenje, le mladini ne! — Kajti mladina ve, kdo ji je to zgraditev zaupal, zato tudi ve,

kaj zmore. Začetek je težak in hud, kot vedno. Toda vztraja. Naselja rasto, trasa si začne utirati pot. Prihajajo nove brigade, čedalje več je mladine. In ne samo mladine: v gradnjo posežejo domačini, prebivalstvo: kmetje brez posebnega godrnjanja odstopijo svojo zemljo za novo cesto, delu se priključijo soferji, domača gradbena podjetja. In koliko hvale smo vsi dolžni električarjem, ki so v tako

polja, ampak se je nevidno »zatrassirala« tudi v duševnost doleenskega človeka, ga predramila in v marsičem spremenila!

Alli bodo naši ljudje, posebno tisti bliže mladinskih naselij, mogli pozabiti letošnje poletje, ko je nova cesta dobesedno vrela iz tal, kot vroci vrelci po pomladnem deževju! Ko je rasla in se daljšala iz dneva v dan, dobivala svoje značilne poteze in lik! Dozo

znalo, da gre zares in da bo ta velika graditev končana do postavljene roka. Nova tekmovalna, novi uspehi, nov delovni polet: beton je tekmoval z asfaltem, brigadir z brigadirjem, brigada z brigado in brigade s podjetji. Vsi so v zadnjem naskoku spopadli se s traso in — zmagali. In kdo bi še dvomil, da je to resnično velika zmaga!

Zmaga je priborjena, in pomnisi smo nanjo. Brigade so še zadnje zapele pesem dela, in tokrat tudi pesem zmage po vseh naseljih in delovnih. Mladinci so odšli na svoje domove. Z novo cesto v obeh in v sruču, pa tudi z doleensko zemljo in njenim človekom v obeh in v sruču. Mnogo skromnih, odročnih doleenskih vasi, znanih le najbližji okolici, je za tisoče in tisoče mladincev postalo simbol delovnih zmag; vtisnile so se jim v mladostni spomin, in tak spomin ni zlepa pozabljiv. Kakor ne bodo doleenski ljudje pozabili, kaj so mladinske brigade storile zanje. Hvaležna in sedaj ponosna doleenska jih bo pozdravila v nedeljo, ob tem zadnjem velikem srečanju z brigadirji. «Pozdravljeni, mladinci in mladinke! In hvala vam!» jih bo pozdravilo doleensko ljudstvo. «Na svidenje prihajate leto pri graditvi nadaljevanja avto ceste na jugu države!» jim bo vzkliknila doleenska mladina. Vsi pa bomo pokazali in izrazili svoje veselje ob novi avtomobilski cesti — torej ob zmagi mladega rodu. Ob zmagi, ki ni samo ponos nas vseh, ampak tudi nazoren, svetel zgled svetu, kaj zmora mladina v naši socialistični družbi. Tudi v tem je izreden, zgodovinski pomen tega letošnjega dela za nas in za druge v svetu.

Kar je bilo še pred dvema tretjinama leta videti skoraj nemogoče, neuresničljivo, je uresničeno. In to celo prej, celo bolje, kakor smo si nemara tedaj, na početku, zamišljali. Bilo je nemalo dvomov, kajti bilo je mnogo ljudi, ki so premo poznali našo socialistično mladino, ali ki niso dovolj verjeli vanjo. Toda načrt ji uresničen: trak avtomobilske ceste je položen in zilkani; samo še dobra dva dni in dvoje mest dveh republik si bo ob otvoritvi novega pasu jugoslovanske magistrale simbolično seglo v roke — Ljubljana in Zagreb. Velika bitka je dobojevana.

kratkem času osvetlili naselja in delovna. Med mladino in domačimi ljudmi se razvijajo prvi stiki, izginja nezaupanje. Mlade roke pa utirajo traso skozi skalovje in čez močvirja in po doleenski pokrajini odmevajo pesmi mladih gri iz vseh naših republik in krajev, od Nove Gorice do Velesa, in kmalu se jim pridružijo še pesmi mladincev iz Evrope, Amerike, z Bližnjega vzhoda.

Da, takrat pred osmimi meseci se je začela nerazvita in dremotna doleenska prebujati. S pomladjo v naravi jo je obiskala še druga pomlad: pomlad mladinskih brigad na trasi. Skopnel je sneg, in polagoma so skopneli tudi vsi dvomi, ponehalo je zmajevanje z glavno, čes: Kaj bodo pa ti otroci naredili? Kajti »ti otroci« so se pokazali kot zreli ljudje, kot junaki dela, zato ni čudno, da so se nezaupljivi in dvomiljivi sami od sebe »spreobrili«, da so spoznali ne le koristnost nove ceste, ampak tudi to, kaj za nas pomeni dejstvo, da jo gradi vsa jugoslovanska mladina. Kajti prav zaradi tega sodelovanja mladine in njenega osemmesecnega prebivanja in življenja v doleenskih krajih, ta cesta ni samo običajna prometna žila, ampak »živa cesta«, ki ne pelje zgolj čez holme in ravni in

revala je, kot je dozorevalo poletje. In ko so v soncu sibilale zastave naselij in delovniš, ko se je največ tisočev mladih pridnih rok gibalo v pospešenem tempu, je graditelj in doleenski obiskal sam maršal Tito. Vemo, da so mu zasijale oči, ko je videl svojo mladino in njene uspehe, vemo, da je njegova pohvala prinesla prav iz srca. Njegov obisk je prinesel še več poleta brigadam, pa tudi vsem ostalim: ki so pomagali, pri graditvi in navdušili je tudi doleensko ljudstvo, saj je do kraja spo-

Vse je pripravljeno

Novo mesto je te dni živahno kot še dolgo ne; nemara takega vzdušja in vznemirjenega pričakovanja res še ni bilo vsa poletna leta. Za sobotno in nedeljsko srečanje ve vsak najmanjši otrok; hiše dobivajo novo podobo, več kot deset dni že posebne skupine delavcev in namencev čistijo ceste, pota in parke, da bomo dostojno sprejeli drage goste, brigadirje, predstavnike oblasti, kolektivov in naših organizacij. Solska mladina pridno pomaga pri čiščenju mesta in olepševalnih delih. Vsak dan je delalo v tej brigadi

po 150 ljudi, dela pa bodo danes in jutri zaključili. Ljubljanska cesta (proti Kolodvoru) je dobila novo, močno razsvetljavo. Povsod imajo pripravljeno cvetje, vence in zastave, da bo mesto v soboto tudi na zunaj pokazalo hvaležnost, ponos in veselje nad veliko zmago mladinskih delovnih brigad.

Glavne svečanosti se bodo začele v soboto dopoldne, ko bodo ob 10. uri na Otočcu odkrili spominsko ploščo in kip Brigadirja. Govoril bo tovariš Mika Tripalo, predsednik CK L.M.J. Popoldne ob 16. uri bodo v Novo mesto odprli veliko razstavo o življenju in delu graditeljev avto ceste. Zvečer bodo v dvoranah Doma ljudske prosvete in Doma JLA nastopili za novomeško mladino in ostalo prebivalstvo najboljši pevci lahke glasbe, Adamičev orkester in druge kulturne skupine.

V nedeljo dopoldne bo na novomeškem Glavnem trgu zaključna svečanost ob otvoritvi avto ceste. Novomeščani, okoljanci, prebivalci novomeškega okraja! Pokažimo vse našo hvaležnost in ljubezen do mladega rodu, ki je zgradil novo cesto, z množično udeležbo na tej proslavi!

Goro in vodo napadaj živa mladost, koplji, vrstaj, skladaž zaseko, predor in most; reka ukročena teče, koder brigada je reče.

Tako je pel Oton Župančič v Koledrca mladinskih brigad. Taka pesem nam vere iz src in prešernega, mladostnega veselja tudi te dni, ko bo zlahka delo 54.000 jugoslovanskih fantov in deklet ter njihovih 466 brigad izročeno ljudstvu...

»Ponosen sem na graditelje...«

Izjava zveznega ljudskega poslanca, podpredsednika OLO in sekretarja komiteja komunistov-graditeljev avtomobilske ceste, tovariša NIKA BELOPAVLOVIČA, za slavnostno številko našega tednika pred otvoritvijo nove magistrale

Vsa mladina Jugoslavije bo v prihodnjih dneh slavila veliko delovno zmago. Kakšni so tvoji občutki, občutki sekretarja Komiteja komunistov-graditeljev zdej, ko je avtomobilska cesta »Braitva in enotnosti« od Ljubljane do Zagreba povsem dograjen?

Tako kot 54.000 mladih graditeljev in več kot 2000 delavcev, inženirjev, tehnikov in projektantov, tako sem tudi sam srečen, da sem lahko sodeloval na tako veliki in pomembni mladinski delovni akciji. S posebnim zadovoljstvom lahko trdim, da sem ponosen na vse graditelje avtomobilske ceste, saj je nas vse od marca pa do zaključka del združevala ena sama misel in želja: pravočasno in kvalitno zgraditi 79 km dolgo cesto z vsemi potrebnimi objekti in s tem izpolniti obvezo, ki so jo delegati VI. kongresa Ljudske mladine Jugoslavije dali maršalu Titu in narodom Jugoslavije.

Globoko sem prepričan, da je akcija pri gradnji največjega letošnjega objekta v Jugoslaviji dobro uspeša, zahvaljujoč požrtvovalnosti, predanosti in patriotizmu naše mladine. Mislim, da ni pretirano, če trdim, da je na svetu le malo narodov, ki bi imeli takšno mladino, kot je jugoslovanski mladi rod.

Na velikem delovnem »z« komunisti imeli še posebno nalogo in odgovornost pri pravočasnem uresničevanju številnih dolžnosti, tako v Glavnem štabu mladinskih delovnih brigad, v dveh investicijskih skupinah, v šestnajstih gradbenih podjetjih, kot tudi v mladinskih naseljih in še posebej v posameznih brigadah. Kaj bi lahko pri tem povedal našim bralcem, ki so od marca naprej z izredno pozornostjo prebrali poročila o delovnih uspehih in življenju

OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

brigadirjev na avtomobilski cesti?

Od skupnega števila 54 tisoč graditeljev je bilo kar 11.212 članov ZK Jugoslavije, kar je več kot 21% vseh brigadirjev. To veliko število, pa čeprav zelo mladih komunistov, je pri reševanju vseh nalog imelo levi delež. Tako kot pri delu na trasi, tako so komunisti bili prvi tudi v mladinskih naseljih, bili so glavni organizatorji kulturno-prosvetnih prireditve, športne dejavnosti, tehničnih tečajev in vsega družbenega in zabavnega življenja v 466 brigadah, ki so se zvrstile v osemmesecnem delu na tem velikem objektu. Zaradi požrtvovalnih naporov, tovarištvu in politične aktivnosti so aktivni komunistov v naseljih predlagali več kot 6000 mladim graditeljev v članstvo ZK Jugoslavije. Komunisti v podjetjih in investicijskih skupinah pa so prav tako s strokovnim delom častno in požrtvovalno dokončali svoje naloge.

PARKIRNI PROSTORI

Prostori za avtomobile, kamione, avtobuse, motocikle in kolesa so določeni na posebnih prostorih, o čemer poročamo posebej na 2. strani današnje številke.

Požarna varnost in reševalni avtomobil parkirajo na Novem trgu.

Zdravstvena služba bo imela stalno dežurstvo v Zdravstvenem domu (šolski polikliniki) v stavbi Mej vrti (za Dolenjskim muzejem), na voljo pa bosta tudi obe bolnišnici. Na železniški postaji bo organizirana posebna stalna zdravniška ekipa.

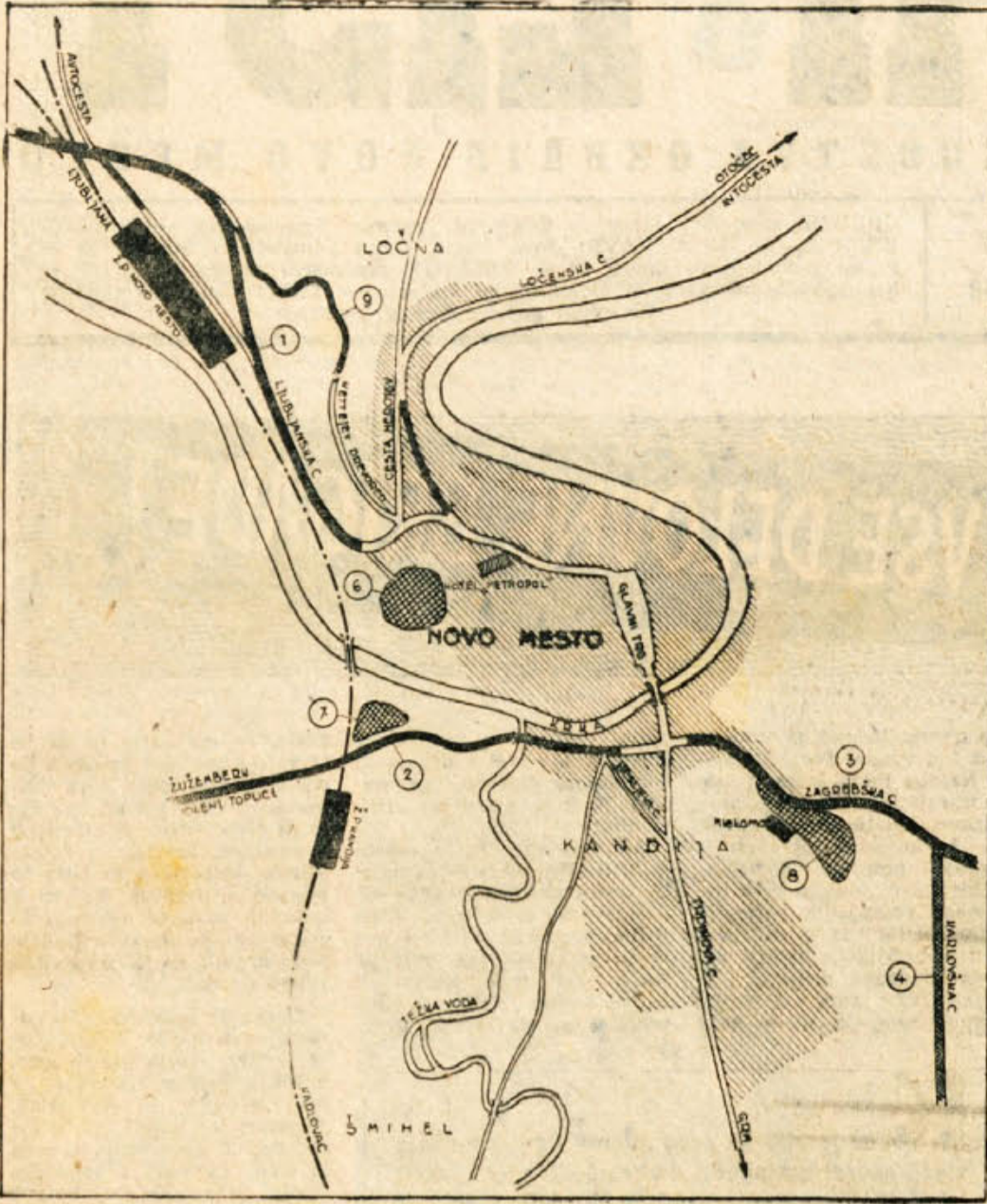
Informacijska pisarna

Informacijska pisarna, ki bo dajala vse informacije o prehrani, prenočitvah, prometu, sanitetski in rediteljski službi ter ostalem, bo v prostorih komunalnega podjetja »Vodovod« na Cesti komandanta Staneta 2, telefon 24. Odprta bo od četrtega, 20. novembra, do nedelje, 23. novembra.

Novinarski center bo v priložnih prostorih stavbe Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Skica Novega mesta, dovoznih cest in parkirnih prostorov za udeležence proslave ob otvoritvi avto ceste - 23. novembra 1958

Za napredek kmetijstva

so glasovali kmetije, ki so v nedeljo volili združne svete

Volitve združnih svetov so bile v nedeljo, 16. novembra, tudi in v dobrem razpoloženju. Kljub temu, da tudi tokrat vreme ni bilo najlepše, so kmetije - združniki svoje dolžnosti castno izpolnili. Priprave na volitve in volitve so pokazale dober primer sodelovanja občinskih ljudskih odborov in političnih vodstev s kmetijskimi združenji.

Ogledimo si še številke. V okraju je volilo 91,7 odstotkov volivcev. Tu so upoštevane tudi tri belokranjske občine, kjer so volili teden dni prej. Najbolje so v nedeljo volili v občini Straža - Toplice, Mirna, Mokronog in Žužemberk. Nad 90 odstotkov volivcev je volilo v vseh občinah, razen v šentjernejski, v Vidmu - Krškem, Kostanjevič - Podbočju in Brečicah.

Posvetovanje pedagogov

V soboto, 15. novembra, so pedagogi novomeškega okraja do zadnjega kotička napolnili dvorano novomeškega Prosvetnega doma. Posvetovanja se je udeležil tudi predsednik republiškega sveta za šolstvo Vlado Majhen, ki je govoril o nalogah šolske reforme. Dr. Iva Segula je predaval o tem, kaj naj nova šola nudi. Pedagogi so v razpravi živahno sodelovali. Podrobneje bomo o tem poročali v prihodnji številki.

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

Tedenski koledar

Četnik, 20. novembra - Srečko Petek, 21. novembra - Marija Sobota, 22. novembra - Cecilija Nedelja, 23. novembra - Klement Ponedeljek, 24. novembra - Janez Torek, 25. novembra - Konrad Sreda, 26. novembra - Katarina

KINO

BREZICE: 22. 11. madžarski film »Nedeljska romanca«. 23. 11. ameriški barvni film »Mr. Roberts«. 24. 11. južnoslovenski film »Pošči Vando Kosa«. CRNOMELJ: 21. 11. ameriški barvni film »Zigosa«. 22. 11. ameriški barvni film »Salemse čaravnice«. KOSTANJEVIČA: 23. 11. ameriški barvni film »Sin Ali Babe«. METLIKA: 22. 11. sovjetski barvni film »Novoletni ples«. MOKRONOG: 22. 11. angleški barvni film »Romeo in Julija«. NOVO MESTO »KRKA: 19. in 20. 11. francoski film »Beguinci«. Od 21. do 24. 11. angleški film »Bežino aretacije«. Od 25. do 27. 11. češki film »Sola za očeta«. SEVNICA: 22. in 23. 11. ameriški film »Modri pajčolan«. STRAZA: 22. 11. »KALNE VODE TEČEJO«. 23. 11. »DOLINA NASILJA«. TREBNJE: 22. in 23. 11. francoski film »UMOR«. Predstava v nedeljo ob 16. in 19. uri. ŽUŽEMBERK: 23. 11. ameriški film »SELINA«.

OBVESTILA

Kmetijska šola GRM Novo mesto ima naprodaj večjo količino kvalitetnih sadnih dreves. Cena za drevesce 200 din franko krm. Sadržno drevo sme običeli prodajati interesantom do 17. novembra

PROGLASILA

Prodaj dvostranovansko hišo, novo, visokopritlično z vrhom in 22 a nize ter gospodarskim ob-

stopjem poleg glavne ceste Rožni vrh i. p. Trebnje na Dolenjskem. Poveni prodaj violino, elektriki, kuhinjski in moško suknjo. Naslov v upravi Dol. lista (679-58) Prodaj parcelo z enostanovanjsko podkleteno stavbo in kozoletom ter 53 a 65 kvadratnih metrov zemljišča, na katerem je tudi sadovnjak. Prinec Jožeta Irča vas 2 pri Novem mestu. Kupim elektromotor - K. Sitar Smihel 69.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVO MESTO V času od 8. do 15. novembra je bilo rojenih 11 dečkov in 10 deklic. Poroti so se: Alojz Kavčček, sin kmetija iz Malega Cirnika in Ana Pečnik, hči kmetija iz Ločne Stanislav Kastelec, zidar in Rogalija Kastelic, hči kmetija, oha iz Sentjošta, Alojz Kastelec delavec iz Sentjošta in Ljudmila Kavčček, delavka iz Smolenje vasi. Franc Brezar, delavec iz Zabele vasi in Jožeta Košmerli, delavec iz Malega Slatnika, Anton Goršek, pekar iz Novega mesta in Alojzija Sladič, delavka iz Dol. Kamene Franc Lušina, sin kmetija iz Bele cerkve in Marija Kozak, gospodinja iz Bele cerkve. Janez Hudoklin, delavec iz Novega mesta in Rogalija Blatnik, delavka iz Potovrha. Umrlj so: Jože Florjančič, posestnik iz Oloca, 57 let. Džordž Slavniš, uslužbenec iz Oloca, 39 let. Alojz Rozman, uslužbenec iz Novega mesta, 58 let. Marija Hrovat, upokojenka iz Novega mesta, 58 let. Mihael Grebenšek, železniški upokojenec iz Novega mesta, 76 let.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in škodovali v novomeški občini: Jože Starik, sin delavca iz Podbočja, se je poparil z vročim mlekom po levi noži. Danica Pate, hči delavice iz Male Loke, se je z vrela vodo opekla po desni strani nra. Jože Ogrinc, duhovnik iz Žužemberka, je padel z motorja in si poškodoval glavo. Slavko Kaču, ključavnikarju iz Dolge vasi, je padla sekira na prvi leve roke. Lenart Kuzir, socialni nadziralec iz Kukenberka, je v gozdu padel in si poškodoval levo nogo. Joško Kokalj, hčerko posestnika iz Vel. Bučne vasi, je povozil avtomobil in si poškodoval glavo. Stanko Jeraj, sin pleskarja iz Novega mesta, je padel po stopnicah in si poškodoval levo nogo. Stefka Arhaver, delavka iz Zabičevca vrha, se je s kolegom zaletela v drugega kolezarja in se poškodovala. Jože Blatnik, tesar iz Sotške, je padel s koleša in si poškodoval glavo. Vinka Brulca, delavca iz Rožnega vrha, je pred vasio Stežan nekoliko napadel Alojz Bregar, tesar iz Hudinja, je padel in si poškodoval levo roko. Ivan Zabkar, sin posestnika iz Drnovca, je padel s koleša in si poškodoval desno roko.

veznost, ki bo v nedeljo, 23. novembra dopoldne v Novem mestu, sledeča navodila za prometna vozila in njihovo parkiranje:

- PARKIRATI MORAJO: 1. vozila iz smeri Ljubljana-Trebnje-Novno mesto: na cesti I. reda vzdolž cele ceste do zgradbe OLO, vključno rampe ob železniški postaji; 2. iz smeri Ljubljana-Zužemberk-Novno mesto: vzdolž ceste od bolnišnice v Kandiji do Resljeve ceste (pod klanec); 3. iz smeri Zagreb-Sentjernej-Novno mesto, iz smeri Zidani most-Krško-Drnovo-Sentjernej-Novno mesto; Zagrebška cesta - cela desna stran do hotela »Kandija«; 4. iz smeri Karlovac-Metlika-Novno mesto: Karlovška cesta do priključka na Zagrebško cesto (vzdolž cele ceste); 5. Ločenska cesta: za povabljenе goste; 6. Parkirni prostori štey. 6-7-8 so določeni za parkiranje motornih koles in biciklov (park pred pošto, bolnišnica Kandija in prostor pred mlekarico); 9. Prostor za vozila brigadirskih naselij. P O Z O R I L O : opozarjamo vse udeležence, da morajo brezpogojno upoštevati navodila službojočih organov Ljudske milice. AVTOMOBILISTI, ki potujejo 23. novembra na relaciji Ljubljana-Zagreb, morajo obvezno voziti na prosti Ljubljana-Zužemberk-Kandija oziroma obratno. Vsa vozila morajo parkirati strogo desno!

METLIKA BO PRAZNOVALA

SPORED PRIREDITEV ZA LETOSNJI OBČINSKI PRAZNIK METLIKE

- 23. novembra: dopoldne množični odhod občanov k otvoritvi avto ceste, ob 19. uri v kino dvorani koncert ansambla Mojmir Sepeta iz Ljubljane. 24. novembra: ob 19. uri v Ljudski univerzi predavanje mr. Gojka Juga »Vstani svetovne razstave v Bruslju«. 25. novembra: ob 19. uri v Domu Partizana koncert mestne godbe. 26. novembra: ob 8.30 v Belokranjskem muzeju otvoritev razstave »Dokumenti o bitki na Sutjeski 1943«. Ob 9. uri slavnostna seja občinskega ljudskega odbora, ob 10. uri slavnostno zborovanje na Trgu svobode z razvijanjem prapora Zveze borcev ob sodelovanju godbe, pevskega zbora in enot predvojaške vzgoje (podelitev nagrad in pohval gojencem), ob 11. uri otvoritev in ogled novih industrijskih objektov v Novotokovski predelnici in Vinjski kleti, ob 11. uri za mladino posebna kino predstava, popoldne: ples v Domu Partizana, ki ga priredi Zveza borcev Metlika. 28. novembra: ob 19. uri v Domu Partizana akademija v počastitev Dneva republike s sodelovanjem TVD Partizana, pevskega zbora, prosvetnega društva in mestne godbe. 29. novembra: ob 11. uri na Trgu svobode promenade koncerti mestne godbe.

- Plovnih objektov za »Donavski Lloyd«. Za potrebe »Donavskega Lloyda« - največjega podjetja za rečni promet v Hrvatski, gradijo naše ladjedelnice več rečnih plovnih objektov, katerih graditev bo stala približno 2 milijardi din. Zdal so v gradnji 4 veliki vlačilci ter več tovarnih ladij in tankerjev. Splitska ladjedelnica izdelala nov motorni tramper. V splitski ladjedelnici so 2. novembra splovnili nov motorni tramper »Sunce«, ki ima 2200 ton nosilnosti. Dol je 133 m in doseže hitrost 15,4 morskih milj. Zgradili so ga za novotokovsko trgovsko morarico. Več umetnih knjižil. V tovarni dušika v Gorazdu bodo po manjši rekonstrukciji in nabavi potrebnih naprav lahko začeli proizvajati umetna gnojila. Prve količine umetnih gnojil bodo proiedvli v začetku novega leta. Letna proizvodnja bo znašala 60.000 ton.

- Posebni vlak za udeležence iz Zagreba, Zaprešiča, Savskega Marofa, Dobove, Brezice, Videm-Krškega, Brestanice in Biance, kjer bo imel tudi postanek za vstop udeležencev, bo odpeljal iz Zagreba ob 3. uri 20 min., in bo prišel v Novo mesto ob 6. uri 50 min. Povratak tega vlaka iz Novega mesta ob 15. uri 15 min., prihod v Zagreb ob 18. uri 50 minut. Posebni vlak za udeležence iz Sevnice, Tržišča, Mokronoga, Mirne in Trebnjega bo odpeljal iz Sevnice ob 4. uri 22 min., s prihodom v Novo mesto ob 6. uri 19 min. Povratak tega vlaka iz Novega mesta ob 13. uri 47 min. in prihodom v Sevnico ob 15. uri 23 min.

ob 7. uri 50 min. Povratak iz Novega mesta ob 16. uri 40 min. in prispe v Ljubljano ob 18. uri 57 min. Posebni vlak za udeležence iz Karlova, Metlike, Gradca, Crnomlja, Semiča in Vrhnjski sel odpelje iz Karlova ob 6. uri in prispe v Novo mesto ob 8. uri 30 min. Povratak tega vlaka iz Novega mesta ob 15. uri 05 min. in prihod v Karlovac ob 17. uri. VREME ZA ČAS OD 21. DO 30. NOV. Prevladovalo bo suho vreme, v nižinah pogoste megle ali nizki oblaki, po gorah večinoma jasno. Padavine pričakujemo okrog 22. novembra in ob koncu novembra. Konec novembra je na vidiku tudi močna ohladitev.

Vozni red posebnih vlakov za udeležence proslave ob otvoritvi avto ceste

- Posebni vlak za udeležence iz Celja, Laškega, Rimskih Toplic in Zidanega mosta odpelje iz Celja ob 5. uri 47 min. in pride v Novo mesto ob 8. uri 50 min. Povratak tega vlaka iz Novega mesta ob 17. uri 10 min. in prihod v Celje ob 20. uri 17 minut. Posebni vlak za udeležence iz Maribora, Hoč, Rač in Radeč pri Zidanem mostu odpelje iz Maribora ob 3. uri 57 min. in prihod v Novo mesto ob 8. uri 13 min. Povratak tega vlaka iz Novega mesta ob 18. uri 20 min. in prihod v Maribor ob 20. uri 43 min. Posebni vlak za udeležence iz Murske Sobotice, Beltincev, Ljutomer, Ivanjkovcev, Ormož, Moškanjcev, Ptuj, Kidričevega in Pragerskega: odhod iz Murske Sobotice ob 3. uri in prihod v Novo mesto ob 9. uri 35 min. Povratak iz Novega mesta ob 14. uri 20 min. in prihodom v Mursko Sobotico ob 20. uri 45 min. Vsi ti vlaki vozijo preko Sevnice in Trebnjega v Novo mesto. Za udeležence iz Kranja, Škofje Loke in Medvode odpelje vlak iz Kranja ob 7. uri in prispe v Novo mesto ob 9. uri 50 minut. Povratak tega vlaka iz Novega mesta ob 14. uri 45 min.; v Kranj prispe ob 18. uri. Posebni vlak za udeležence iz Ljubljane odpelje ob 5. uri 50 min. in prispe v Novo mesto

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Prejlnji teden je predsednik ministrskega sveta ZSSR Nikita Hruščev v govoru pred odhodom poljske partijske in državne delegacije iz Moskve med drugim povedal nekaj, kar je na Zahodu močno odmevalo, in vse kaže, da bo še precej doigo odmevalo. Po vsaj verjetnosti ne bo samo odmevalo, ampak bo imelo tudi daljnosežne posledice za odnose med Vzhodom in Zahodom. Nek duhoviti ameriški novinar je pred končno zmago zaveznikov v Nemčiji, ko so oborožena sila zaveznikov vdrale v hitlerjevsko Nemčijo in dušile zadnji odpor tretjega rajha, zapisal tole: »Zavezniki so se na vse kripilje trudili in irtvovali ljudi in sredstva, da bi naposled prišli v Nemčijo. Še bolj pa se bodo trudili - in to z manjšim uspehom, kako bi spet prišli iz Nemčije.« In res je tako imenovano nemško vprašanje vse od konca vojne sem zastirpajalo odnose med Vzhodom in Zahodom. Nekdo je v sredi Nemčije pa leži Berlin, ki je v malem tisto, kar je v velikem Nemčija. Sovjetski premier Hruščev je v omejnjeni izjavi dejal, da bo sovjetska vlada izročila vse pristojnosti v Berlinu vzhodnonemškimi oblastvom in da bi bilo prav, če bi tudi zahodne sile šle iz Berlina. Kazumljivo je namreč, da pomeni izročitev vseh pristojnosti nekomu drugemu odhod oboroženih sil. V tem primeru naj bi Zahod sledil sovjetski primar in storil isto. Pogledimo, kaj ima po splošnem mnenju za cilj ta najnovejša sovjetska politika. Znano je, da zahodne države ne priznavajo Demokratične republike Nem-

ke z vzhodnonemškimi oblastvi, se postavljajo vprašanje, kako naj potem odpravi nesoglasja, incidente in morebitne hujske spore, če se nima s kom pogajati. Skratka, kaže, da je najnovejša sovjetska poteza mišljena kot podpora vzhodnonemški vladi. Na Zahodu je izjava Hruščeva vzbudila mnogo prahu in razburjenja, ki se je sicer prav v zadnjih dneh nekoliko poleglo, ker je videti, da Rusi ne nameravajo izvesti tega koraka na vrat na nos. Na Zahodu so takoj iz-

BERLIN V OSPREDJU

javili, da Berlina ne mislijo zapustiti in da so se zanj celo pripravili bojevati. Po prvih dneh razburjenja je torej nastopilo nekakšno pomirjenje in na obeh straneh mrzlično premisslajno in ugrabno, kaj bo ukrenila nasprotna stran. Vsi pa zelo resno jemljejo napovedano sovjetsko potezo in prav nič ne dvomijo, da jo mislijo Rusi tudi izvesti. Prezgodaj je še napovedovati, kako se bo položaj razvijal. Eno pa gotovo drži: nemškemu problemu se niti Zahod niti Vzhod ne bosta mogla večno izmikati. »Berlin je cena, ki jo plačujemo za to, ker se nam ni posrečilo rešiti nemškega vprašanja,« piše ugledni londonski tednik »Observer«. In dokler nemško vprašanje ne bo rešeno, tudi ne bodo rešene številne druge politične težave, ki danes tarejo Evropo in pravzaprav irtvajo iz njene povojne ureditve. Po sedanjih znamenjih sodeč pa je rešitev nemškega vprašanja še zelo daleč.

JUGOTANIN Sevnica sprejme v službo dve moči za knjigovodstvo. Ponudbe pošljite ali pa se oglasite osebno na naslov: »JUGOTANIN«, komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, Sevnica.

ZAHVALA Ob bridki, nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega moža in predobrega atka se toplo zahvalujemo vsem, ki so nam ga hoteli ohraniti ter mu lajšali bolečine. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih in ga v tako častnem številu spremlili na zadnji poti. Vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so nam izrazili sožalje ter nam na kakršen koli način pomagali, še enkrat iskrena zahvala. DRUŽINA GRICARJEVA

Zahvala domačinom

„Najlepša hvala za vse, kar so prebivalci Dolenjske storili za mlade graditelje“ — besede komandanta Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad tovariša MIČE NOVKOVIČA v posebni izjavi za naše bralce

Tovariš komandant, po vsej nam, kako zdaj, na koncu letošnje največje akcije jugoslovanske mladine, gledate na priprave in začetna dela v marcu in aprilu. Mnogi so takrat mislili in govorili, da v takih razmerah in sprčo neugodnega vremena avtomobilska cesta ne bo zgrajena do roka.

Kot je znano, smo za letošnjo delovno akcijo zvedeli šele tik pred njenim začetkom. Naša jav-

Komandant Glavnega štaba MDB Miče Novkovič

nost je bila o njej obveščena 27. januarja na kongresu Ljudske mladine Jugoslavije. Vsekakor je organizatorje čakala zelo velika in težavna naloga, kajti bilo je določeno, da je treba avto cesto zgraditi do 29. novembra. Toda čeprav je ta naloga terjala veliko truda in dobro organizacijo, smo bili že od prvih dni polni optimizma, da bo tudi ta objekt v določenem času končan. Ta optimizem je bil upravičen, saj je mladina Jugoslavije takoj po vojni, v obnovi, in kasneje v socialistični izgradnji domovine bila zgradila že številne objekte. Upanje, da bo naloga o pravem času izvršena, je bilo podprto tudi s tem, ker so se letos bile ponovno začele zvezo mladinske delovne akcije.

Kaj je bilo, po vaši sodbi, v vsej delovni akciji najtežje za brigadirje in za vas osebnost?

Prve dni marca, ko je bilo treba vse pripraviti in usposobiti gradbišče do 1. aprila za pravi začetek del, res ni bilo lahko. Dobro se spominjam prvih brigad, ki so prihajale s področja Slovenije in Hrvatske ter v izredno slabem vremenu, v dežju in snegu gradile naselja, urejale vodovode, elektriko itd. Ti mladinci so z velikim poletom opravljali svoje delo. Razumljivo je, da takrat marsikdo ni posebej verjel, da bo čez osem mesecev skozi ta del naše domovine, v glavnem sklopi Dolenjske, stekla moderna avtomobilska cesta take kvalitete, kakor je ona, zgrajena pred nekaj leti. In tako lepa, kakršne v naši državi še nimamo. Toda ta pesimizem prvih dni je hitro plahnel in tudi najhujši žrnogled so začeli verjeti v silo, ki je bila zbrana, da bo v tako kratkem času zgradila avto cesto. Moram pa iskreno poudariti, da že 2-3 mesece nazaj nisimo slišali, da bi bil še kak državljan, ki bi dvomil, da ne bomo do določenega roka, in celo prej, zaključili tega velikega dela.

Dolenjsko ljudstvo se dobro zaveda, kaj so mu darovale mladinske brigade

Mozaik najlepših vtisov

Urednik »Mladosti na auto putu«, tovariš IVAN IVANJI odgovarja na vprašanja uredništva Dolenjskega lista

Tovariš Ivanji, kot urednik »Mladosti na autoputu« ste doživeli letos med mladino številna lepa, nepozabna srečanja, dogodke in vtise. Kaj je v vsem tem bilo za vas najlepše?

Ce bi šlo za kak velik mozaik, gotovo ne bi vprašali, kateri kamenček je najlepši, kajti mozaik je mozaik samo kot celota. In jaz sem to akcijo doživel predvsem kot mozaik vtisov. Toda kot novinar vem, da vašim spoštovanim bralcem ne smem ostati dolžan odgovora in povedal vam bom v zvezi s to akcijo zanimivo stvar, ki je nisem doživel tukaj, ampak v Beogradu, kjer sem bil te dni zaradi tiska svežane edicije, posvečene zgraditvi avto ceste. V beogradski tiskarni, kjer smo delali, je prišel k meni starejši človek z osvelimi brčicami, v beli kracji in z »metuljkom« pod brado. Naredil je vtis človeka, ki ga jaz vsem ironično nazivam »gospod«. S pozornostjo vzbujajočo kretno mi je ponudil roko: »Dovolite, da se predstavim« in ko sem se začuden rokoval z njim in zamrmal svoje ime, me je vprašal: »Oprostite, vidim, kaj delate tukaj; gotovo imate kakšno zvezo z akcijo?« Potrdil sem. In on je začel govoriti. »Imam sina, študent je. Ne posebno dober študent, na žalost. Z izpiti zmanjka. In — letos ga niso sprejeli v brigado, čeprav bi rad šel in sem tudi jaz to želel.« Pri nas, bodimo iskreni, marsikaj uspeš »protekcijo«. Ali bi vi mogli kaj posredovati,

da bi mi sina vsaj prihodnje leto vzeli na akcijo?«

Sveda mu nisem mogel obljubiti, rekel sem le, naj se sin malo potruди, da bo bolj študiral in opravil izpite. Toda bil sem presenečen. Ti naši malomeščani, ki nočejo storiti niti koraka brez nekakšnih zvez in protekcij, sedaj celo za akcijo iščejo protekcijo. Protekcija pa se išče le za nekaj, kar je dragoceno. Torej celo ti sodijo, da je akcija dragocena stvar za mlade ljudi. Sicer so pa tudi na beogradskega koga, na »štrafit«, kakor ji pravijo, te zadnje lepe jesenske dni brhke srednješolske in najmlajše študentske promentrale ne v »žakljih«, ampak v brigadirskih uniformah. To je drugi podatek, kakšen vtis je mozaik naše akcije naredil na vse nose državljane.

Kaj menite, katera stvar v vsej akciji je bila najpomembnejša in najvrednejša za zbižanje mladine in brigad in z okoliskim prebivalstvom v našem okraju?

Kaj je najpomembnejše za prebivalce teh krajev ne morem reči jaz, ki sem sam bil skoraj devet mesecev gost lepe Dolenjske. Za mladino, zlasti za tisto iz bolj zastalkih krajev naše dežele, mislim, da je bilo najbolj koristno to, da so videli v vaših vaseh veliko-boji civilizirano in kulturno življenje, kakor v odročnih vaseh v mnogih krajih na-

Posebej je treba poudariti, da so na letošnji delovni akciji študentske brigade odigrale važno vlogo v razvijanju družabnega življenja, v katerem se je naša mladina najbolj spoznavala. Sprčo tega je Glavni štab delovnih brigad z vsemi brigadami, ki so bile na gradbišču, kajpak z majhnimi izjemami, povsem zadovoljen. Veliko zaslugu pri tem imajo naša mladinska vodstva.

Borba za prehodno zastavo Glavnega štaba je bila vselej srđita in napeta; tekmovanje med brigadami se je tudi letos uveljavilo kot dragoceno vzgojno sredstvo pri vzgajanju mladega rodu. Kaj je vodstvo MDB v tej akciji glede tega pridobilo novega?

Povedal sem že, da so mladinske delovne brigade bile polne poleta. Res se je razvijala pravcata borba za izpolnitev delovnih nalog med vsemi posamezniki in brigadami v celoti. — Pretežno je to potekalo v obliki tekmovanj v počastitev raznih pomembnih dogodkov. Izredno velikemu delovnemu poletu so prehodne zastave naselji in zastava Glavnega štaba daleže še večji pomen. Sodim, da je to res pomembno in hkrati vzgojno, kajti tako se mladi ljudje prizadevajo, da z boljšo organizacijo, z večjo vneto in disciplino storijo mnogo več, kot se običajno stori in doseže v vsakdanjem življenju.

Kaj menite, tovariš Novkovič, kakšne izkušnje je dala letošnja akcija za prihodnje leto pri nadaljevanju del na cesti Bratstva in enotnosti?

Letošnja delovna akcija, če vzamemo njeno celotno organizacijo, bo velikega pomena za delovno akcijo prihodnje leto na odseku Paračin-Niš. Letošnje izkušnje in odprava nekaterih napak bodo veliko pripomočile, da bo naša mladina na naslednjem odseku avto ceste še bolj zadovoljna.

Na koncu pa še eno vprašanje: Kaj bi na zaključku te velike akcije, ki pomeni slavno zmago naše mladine, morebiti radi sporočili delovnim ljudem novomeškega okraja?

Mi se bomo te dni poslovili od gradbišča. Zapustili bomo deželi nov velik objekt, ki bo trajno vpisan v delovno zgodovino naše mladine. Poslovili se za bomo tudi od kraja, v katerem smo tako prijetno preživeli osem mesecev in v katerem smo doživljali zanimive dogodke. Res z veseljem se bomo spominjali

S prve konference komunistov, graditeljev avto ceste: v imenu mladine novomeškega okraja želi mladinka sekretarju Niku Belopavliču plodno delo konference in izroča pozdrave mladega rodu domačega okraja

»Navdušen sem spričo zmagovitega dela jugoslovanske mladine«

JE IZJAVIL VODJA DELEGACIJE NOVINARJEV ZDRUŽENE ARABSKE REPUBLIKE ZA BRALCE DOLENJSKEGA LISTA

Prejšnji teden je obiskala graditelje avto ceste Ljubljana-Zagreb delegacija novinarjev ZAR. Delegacijo je vodil glavni urednik znanega kairskega lista »Al tahrir« (Osvobojenje). Izkoristili smo priložnost in ga prosili, da pove bralcem »Dolenjskega lista nekaj svojih vtisov z avto ceste.

»Povedati hočem, da je zmagovito delo jugoslovanske mladine odlično primer mladini vsega sveta, kako je ljubiti svojo domovino in kako ustvarjati socializem. Tukaj sem videl mladino, ki se je takim poletom in entuziazmom lotila svoje naloge da sem mnoge stvari naravnost občudoval. Vse, kar sem tukaj videl, je presleglo vsa mola pričakovanja. Naj takoj poudarim, da bi bila velika sreča, če bi si tudi mladina drugih dežel vzela za vzor vašo mladino; potem bi mogli ustvarjati mnogo večje možnosti za ohranitev mira v svetu. Pred 20 leti sem bil videl mladino nacistične Nemčije in Italije, kako je gradila velike objekte za vojne namene. Tukaj sem videl mladino, ki dela veliko delo samo za koristne namene, za mir... Jaz ji le želim, da vztraja v svojem delu in svoji vnetosti. Res je velika sreča za deželo, kadar njena mladina tako doume svoj dolg do ljudstva, do svoje domovine.«

»Ali se v Združeni arabski republiki tudi organizirajo podobne delovne akcije? Ali imate podobno mladinsko organizacijo?«

»V naši deželi imamo tudi podobno mladinsko organizacijo. Imenuje se Visoki svet za skrb o mladini. Mislim, da je zelo podobna mladinski organizaciji pri vas. Lani so začeli organizirati delovna batalione in naselja so rasla tako, kot je potekalo delo. Naj poudarim, da je mladina iz šol in vseučilišč pomagala pri izgradnji Port Salda, ki je bil nujen po tripartitni agresiji. Mladina visokih šol in univerz organizira med počitnicami akcije bo vaseh, da bi počela mladino in pripomoga k dvigu družbenega standarda. Mimo te organizacije imamo Društvo mladih žena, ki je pred dvema leti začelo graditi velik počitniški dom v Kairu.

Naše delovno ljudstvo pozdravlja vse brigadirje ob otvoritvi novega odseka ceste Bratstva in enotnosti

»Navdušen sem spričo zmagovitega dela jugoslovanske mladine«

Še države. V kolikor so se srečavali s kmečkimi ljudmi, pa tudi z delavci slovenskih gradbenih podjetij, so se lahko naučili, kako se pametneje uporabi zasluzek, kako se vložiti denar v prave vrednosti, kako je higiena izredno važna stvar in kako velemosti ni edina možnost za kulturno življenje. Da se je spoznavanje, ki je do teh spoznanj privedlo, čim bolj razvilo, so največ pripomogle, tako mislim, kulturne in športne prireditve. Delavci podjetij, včasih pa tudi prebivalci vase, so prihajali v naselja gledat filme in prireditve. Dolenjski mladinci in Festival mladinskih brigad v Novem mestu sta pa bila posebno ugodna priložnost za medsebojno spoznavanje brigadirjev in prebivalcev. Menim, da je škoda, ker ni bilo več krajevnih športnih srečanj med posameznimi naselji in bližnjimi vasi.

Kot kasnikar poznate mnoga področja Jugoslavije in tujino. Kaj se po vaši sodbi, obeta Dolenjski z novo avto cesto glede turizma?

„Ponosen sem na vse graditelje...“

(Prenos s I. strani)

Mladina je tudi tokrat dokazala, da je vredna velikega zaupanja socialistične skupnosti naših narodov. Kaj meniš, upoštevajoč letošnje izkušnje na avtomobilski cesti, o pogumnejšem sprejemanju mladih ljudi v Zvezo komunistov?

Nedvomno zasluži večje število mladih ljudi, da bi bili za svoje požrtvovalno delo, iskreno in predanost socialističnim načelom sprejeti v ZK Jugoslavije. Prav to nam je dokazala

letošnja akcija, na kateri smo opazili željo številnih mladincev in mladink, da bi postali člani naše organizacije. Njih delo, vedenje, tovarištvo in politična zrelost jih je že davno uvrstilo v vrste Zveze komunistov, pa čeprav še niso bili sprejeti v našo organizacijo. Zato je naloga nas komunistov, da delu med mladino posvetimo še dosti več pozornosti in da smeleje in pogumneje sprejemamo v naše vrste mlade ljudi, da jih čimbolj vključujemo v naše družbeno in politično delo ter da jim dajemo konkretne in odgovorne naloge.

Pokrajine Dolenjske. Spodnje Posavje in del Hrvatske so letos gostoljubno sprejeli mladino iz vse Jugoslavije. Kaj meniš o medsebojnem zblževanju mladine naših republik in o sodelovanju med brigadirji in prebivalci krajev, kjer poteka avtomobilska cesta?

Razen zblževanja mladine raznih jugoslovanskih narodnosti je akcija dala še posebno obsežno delo mladini in prebivalci dolenjskega kraja. — Številna nova, iskrena poznanstva in prijateljstva, ne samo med mladino, ampak tudi med prebivalci, kjer poteka magi-

strala, so res združila vse udležence in prebivalce v eno celoto. Razpoloženje med prebivalstvom in mladimi graditelji nam to prav v zadnjih tednih še posebej potrjuje. Se tisti maloštevilni pesimisti, ki so na pomlad dvomili v velik uspeh dela jugoslovanske mladine, so v zadnjem času morali spremeniti svoje misli, saj so jim to iz dneva v dan narekovali konkretni primeri in vidni rezultati.

In na kraju samo še kratko vprašanje: Kaj bi želel povedati v današnji slavnostni številki domačega lista našim bralcem, ki z brigadirji, investircji, z delavci in inženirji gradbenih podjetij, z vsejni šoferji, predkrovalci, medicinskimi kadri, z družniki in z mladino domačega okraja vred nestrpno pričakujejo nedelje, ko bo nova cesta, naša glavna prometna žila in naše okno v svet, izročena prometu?

Na to kratko vprašanje — še krajši odgovor: Zdar, ko so vsa dela končana in ko se približujemo koncu vseh nalog, težav in skrbi, bi skromno želel, kot tisoči drugih graditeljev, da bi bilo 23. novembra lepo vreme in da bomo v prijetnem razpoloženju slavili letošnjo največjo delovno zmago v Jugoslaviji!

ljen med nami. Cesta, ki ste jo zgradili, naj bo vez med nami, saj jo je gradila mladina vseh jugoslovanskih narodov, zato je resnično cesta »bratstva in enotnosti.«

Srečno, prav vsem graditeljem avto ceste, še posebej pa brigadam v juliju, s katerimi smo skupno 4. julija praznovali dan borca na Bajfno in 22. julija v naselju »Boris Kidrič«. Lepo je bilo z vami in se bomo teh srečanj spominjali vsako leto ob praznovanju teh dveh praznikov.

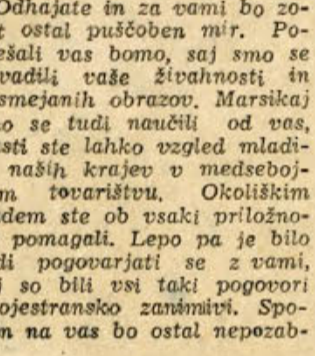
Se posebne pozdrave brigadam, ki so še ostale na trasi, da zaključijo zadnja dela in vztrajajo kljub neugodnemu jesenskem vremenu, ki terja od njih še posebne napore.

Iskreno čestitam in želim mnogo sreče tovarišu I. Vargu in njegovi izvoljenki, ki odhaja z njim v druge kraje. Naj jima bo prihodnost svetla in lepa. Naj se spominjata, da je njima to srečo prinesla graditev avto ceste. Tovariš Varga naj se še večkrat povrne s svojo izvoljenko v njen rodni kraj.

Pozdravljeni, brigadirji in srečno!

Organizacija Zveze borcev NOV — Otočec ob Krki

Pozdravljeni, dragi brigadirji!

Glavni urednik kairskega lista »Al tahrir« (Osvobojenje) na Otočcu (na levi)

Upam, da bo ta objekt končan letos. Na tej delovni akciji je sodelovalo tudi nekaj mladih deklet iz Italije.

Pred štirimi leti so poplave zajele mesto Kenu in nad 15.000 mladincev je odšlo na to področje pomagati reševati in pospravljal ruševine. Dela so potekala pod nadzorstvom ministra prosvete Kemal en Din Husaina.

Sedaj pretresajo možnosti za organiziranje delovnih batalionov, ki bi pomagali graditi jez v Asuanu. Prepričan sem, da se bo mladina lotila tega velikega dela in ga uspešno opravila. Ol.

Že postavljajo nova mladinska naselja

Pri nas otvarjamo novo avtomobilsko cesto, med Paračinom in Nišem pa že vneto potekajo pripravljajna dela za graditev v prihodnjem letu. Pripravljenih je že 5 mladinskih naselij. Kjer pa bo delalo veliko število mladincev, bodo zgradili še 12 naselij, tako da bo na vsakih 4 do 5 km po eno. Porazdeljujejo se tudi gradivo oz. gradbene pripomočke z delovišč avtomobilske ceste Zagreb — Ljubljana.

Jugoslovanska mladina je darovala socialistični domovini nov objekt svoje prizadevnosti

reč, da splošne kulturne in politične probleme spremljajo brigadirji v dnevnem tisku v svojem časopisu pa hočejo brati predvsem o sebi, potem pa še kaj zabavnega. Tako smo v filmski in kulturni rubriki pisali zlasti o dogodkih iz obeh področij na sami akciji. Mimo tega smo si prizadevali, da časopis ustreza težnjam sodobne mladine tako z modernim metiranjem, kot z velikimi slikami. Prihodnje leto bo »Mladost na autoputu« naprej izhajala, sveda bo imela svoj sedež v Srbiji, verjetno v Aleksincu.

Tovariš urednik, kaj bi hoteli na koncu intervjuja povedati bralcem »Dolenjskega lista«?

Vsem bralcem vašega lista, tako tistim mlajšim, ki bodo prihodnje leto kot brigadirji prišli na avto cesto v Srbijo in Makedonijo, kot ostalim državljanom, ki bodo dograjeno cesto uporabljali kot možnost, da laže in lepše prepotujejo svojo — našo skupno — deželo, vse do grške meje, vsem želim, da se bodo povsod tako dobro počutili, kakor smo se mi počutili med njimi. Želim jim, da bodo videli, kako bogata naravnih lepote, preteklosti in karakternih potez svojih prebivalcev je naša Jugoslavija. Želim jim, da spoznajo vso, od Bleda do Ohrida, od Jesenice do Djerdjelije, od Triglava do Peristera, in da odpadejo med našimi narodi tudi poslednje meje in utrdbe, ki nas včasih še motijo kot posledica preteklosti, da odpadejo in izginejo, na hvalo temu, ker smo se bratovsko spoznali. In upam, da bo avto cesta »Bratstva in enotnosti« k temu veliko pripomogla.

„Mladina je dala vse od sebe“

Direktor Investicijske grupe LRS za zgraditev ceste Ljubljana—Zagreb, tovariš ing. CIRIL MRAVLJA, nam je o letošnji največji mladinski delovni akciji v državi povedal tole:

Tovariš direktor, pred kratkim ste v izjavi, dani za Radio Ljubljana in Beograd, med drugim izjavili, da je splošno višje političnega čela z mladinskimi delovnimi brigadami zadovoljiv. Ker smo tudi v Dolenjskem listu objavili vašo oceno, vas prosimo ob zaključku dela na letošnjem odseku avtoceste, da bi zdej v celoti povedali svoje mnenje o uspehu tega dela.

Odgovoriti na to vprašanje v resnici ni težko. Ze mesec dni je minulo od tedaj, ko je možno uporabljati avto cesto za promet v vsej njeni dolžini. Da pa je mladina, kvalificiranim delavcem in strokovnjakom uspelo v izredno kratkem času komaj 8 mesecev zgraditi 79 km avto ceste, pri tem pa izkoptati 1,5 milj. m³ zemlje in skale, ugraditi 290.000 m³ gramoza in točlenca, 50.000 m³ betonskega in 68.000 ton asfaltnega vozila ter 250 propustov, mostov, nadvozov in podvozov, je pripisati izredno visoki delovni morali in zavesti vseh sodelujočih, posebno pa požrtvovalnosti in politični zrelosti mladine, ki je v lepem in slabem vremenu z enakim zagonom poprijela za delo.

Dovršena so vsa glavna gradbena dela, tako da se bo promet neovirano razvijal, in nekatera manjša dopolnjevalna dela in manjša popravila, dela odvodnjavanja, ureditev poljskih poti, zasaditev brezin in podobno, se bodo morala dovršiti šele pomladi, ko bo za to primerno vreme. To so dovršitvena dela, ki so pri gradnji cest normalna in se izvršujejo še nekaj časa po izročitvi ceste v promet.

Kaj sodite o sodelovanju gradbenih podjetij in mladinskih delovnih brigad? Ali ste bili kot strokovnjaki in odgovorni vodja Investicijske skupine lahko vedno zadovoljni s storilnostjo mladine v brigadah?

Sodelovanje mladine in gradbenih podjetij je bilo vsakodnevno korektno. Mladina je že po svoji notranji organizaciji, ki je zahtevala dnevno evidenco navedenega dela in razpored dela za naslednji dan, vršila močan moralni pritisk, da je tehnični kader pravočasno razporedil dela in poskrbel za potreba sredstva, da se je moglo delo razvijati po programu. S tem pa je bil dosežen tudi do-

ber učinek dela. V kolikor je prišlo med mladino in posamezniki od tehničnega kadra do manjših sporov, so bili ti v osnovi pozitivni, saj so bili v vseh primerih le odraz različnih gledanj za dosego boljše storilnosti ali pa za odstranitvi dnevnih napak, ki se nujno pojavljajo pri tako ogromnem delu.

V celoti gledano lahko rečemo, da je mladina dala od sebe vse, kar se je od nje zahtevalo, da je bilo v posameznih primerih potrebno v interesu zdravja mladincev celo zavirati prevelik polet in da so nekatere brigade dalec presegle normo nekvalificiranega sezonskega delavca. Kljub tej pozitivni oceni sodelovanja podjetij z mladino oz. storilnosti mladinskih delovnih brigad, pa so bile nekateri pomanjkljivosti pri obravnavanju vrednosti mladinskega dela, ki so povzročile nekateri ukrepe, ki jih bo treba pri nadaljevanju gradnje ceste »Bratstva-enotnosti« upoštevati. Biti vedno zadovoljen pri taki gradnji je skoraj nemogoče. Lahko pa izjavim, da je bilo največje zadovoljstvo mojih sodelavcev in moje v tem, da je bila ves čas akcija tesna povezava in razumevanje med mladino podjetij in investitorjem, kar je bilo pogoj za pravočasen zaključek akcije. Menim, da je to ena od največjih odlik letošnje akcije!

Katera srečanja so vam, tovariš direktor, v Ljubljani in stičih z mladino na avto cesti ostala v najlepšem spominu? Prav gotovo je bilo moje najlepše doživetje na letošnji akciji pogled na nepopisno navdušenje, smeh in solze ganjenosti naše mladine, ko jo je obiskal tovariš Tito.

Kako ste bili zadovoljni s sodelovanjem, ki so ga podjetjem in brigadam pripravili domačini ob tras? Z nepozabnega obiska: avgusta je maršal Tito obiskal graditelje avto ceste in se z njimi ob tej priložnosti tudi fotografiral. Na sliki: predsednik Tito in direktor Investicijske grupe ing. Ciril Mravlja v družbi ostalih članov GS MDB

V celoti gledano lahko rečemo, da je mladina dala od sebe vse, kar se je od nje zahtevalo, da je bilo v posameznih primerih potrebno v interesu zdravja mladincev celo zavirati prevelik polet in da so nekatere brigade dalec presegle normo nekvalificiranega sezonskega delavca. Kljub tej pozitivni oceni sodelovanja podjetij z mladino oz. storilnosti mladinskih delovnih brigad, pa so bile nekateri pomanjkljivosti pri obravnavanju vrednosti mladinskega dela, ki so povzročile nekateri ukrepe, ki jih bo treba pri nadaljevanju gradnje ceste »Bratstva-enotnosti« upoštevati. Biti vedno zadovoljen pri taki gradnji je skoraj nemogoče. Lahko pa izjavim, da je bilo največje zadovoljstvo mojih sodelavcev in moje v tem, da je bila ves čas akcija tesna povezava in razumevanje med mladino podjetij in investitorjem, kar je bilo pogoj za pravočasen zaključek akcije. Menim, da je to ena od največjih odlik letošnje akcije!

Katera srečanja so vam, tovariš direktor, v Ljubljani in stičih z mladino na avto cesti ostala v najlepšem spominu?

Prav gotovo je bilo moje najlepše doživetje na letošnji akciji pogled na nepopisno navdušenje, smeh in solze ganjenosti naše mladine, ko jo je obiskal tovariš Tito.

Kako ste bili zadovoljni s sodelovanjem, ki so ga podjetjem in brigadam pripravili domačini ob tras?

Veseljje v Trebnjem

Vida Krevs, frizerka: — Zdej imamo več prometa. Ciril Bukovec, predsednik občine: — Cesta je velika pridobitev za nas in za našo občino. Ljudje in kmetijske zadruge bodo zdej marsikaj prodali. Postali bomo skoraj predmestje Ljubljane, Dolenjska bo imela boljše zveze s svetom. Vozni časi se bodo skrajšali. S priklučkom pri Trebnjem bo tudi Mirenska dolina povezana s svetom.

Nova magistrala je zgrajena s pesmijo

Izredno prijazen sprejem, ki so ga doživeli pri Dolenjskih mladi in starejši graditelji, je nam vsem vtisni najlepše spomine na Dolenjsko in njene ljudi.

Ne vem, kako bi izrazil svoje veliko zadovoljstvo, da ves čas akcije kljub ogromnemu številu graditeljev iz raznih krajev države in pri vsej naglici, s katero se je odvijalo naše delo, nismo imeli nobenih resnih sporov, incidentov ali drugih neveselosti.

Ali veste, da je bilo pri odkupu zemlje oz. posestev pri zadetih okoli 2000 posestnikov in da nismo imeli do sedaj nobenih prislinskih razliskov ali tozb? Vsega tega ni bilo prav gotovo zaradi velikega razumevanja domačinov in predstavnikov oblasti.

Letošnji odnos med graditelji, domačini, političnimi in oblastnimi činitelji na tej akciji naj služi kot primer sodelovanja pri vseh večjih političnih ali gospodarskih akcijah naše republike.

Zdej, ko so napori investitorjev, podjetij in mladinskih brigad kronani s predčasno izgotovitvijo nove ceste in je vsa Dolenjska ob letošnjem dnevu republike vzdržena kot menfa še nobeno leto po končani vojni vas kot nekdanjega razvignana vprašamo se tole: kako ste se po tolikih letih mirnega ustvarjanja in dela sretali s partizansko Dolenjsko, tokrat kot odgovorni voditelj največjega letošnjega gradbišča v vsi republik? Hvalnost ljudstva za veliko delo, ki ste ga opravili vi, gradbena podjetja, njihovi delavci.

tehniški in inženirji ter 54.000 mladincev in mladink vseh naših narodov. Bo ostala v naših srečih za vedno. Ali nam hočete zaupati svoja osebna veselila in zadovoljstvo ob tej veliki pridobitvi in delovni zmagi?

Precej daleč nazaj ste posegli z vašim vprašanjem. Res je, da sem zelo zadovoljen, da sem pomagal graditi avto cesto od njenega začetka do dovršitve. Tako velikih cestnih gradenj verjetno ne bo kmalu v naši republici, No, pa ni samo to. Čeprav se zavedam, da so potrebne modernizacije še mnoge važne ceste v Sloveniji, pa sem nad vse zadovoljen, da gre ta cesta prav po krajih, na katere nas partizane večje spomini na najtežje, pa tudi najčistnejše čase naše domovine. Posebno me veseli, ker bo avto cesta pripomogla k hitrejšemu splošnemu dvigu Dolenjske, pa tudi nepozabne partizanske Bele krajine.

Nova cesta — nov turizem

Ivan Kolenc, predsednik občinskega ljudskega odbora Brežice pravi o novi cesti takole: »Avto cesta je smernik našega bodočega razvoja in je zato za našo občino posebno koristna.«

Njen pomen ni le v tem, ker je prometna žila, ki vodi skozi vso državo. Za našo občino je pomembno predvsem to, da gre skozi osrčje turističnega področja, ki ga nameravamo razviti. Potrebujemo bomo sredstva in spodbude občanov, da bi razvili turistična središča v Catežu, Cateških Toplicah in Mokricah. Turistično središče nam bo odtehalo tovarno. Posebno pomembni bodo turistični objekti v okolici Cateških Toplic. Sodoben turist ima prevozno sredstvo in želi v enem dnevu videti čim več. Zato bomo morali v Cateških Toplicah razviti privlačno središče, ki bo sposobno obdržati potnika več dni. Toplice turisti ne obiskujejo le za en dan. Z uporabo naravno vroče vode bomo uredili centralno kurjavo, tako da bodo Cateške Toplice dostopne poleti in pozimi. To je le del načrta. Ker je Zagreb zelo blizu, nameravamo v dolini Krke razviti turistično področje. Zagrebški časopisi veliko pišejo o naši Krki in že doslej so prihajali Zagrebčani k nam v velikem številu. Avto cesta nam resnično odpira vrata v svet.

Cesta je pomembna tudi za našo trgovino. Brežice so znano trgovsko središče. V bodoče bodo imeli naši trgovci ugodnejše možnosti kupovanja v Zagrebu, kjer je velika izbira blaga. Moralni bodo pa paziti, da bodo potrošniku ros nudili kar potrebuje.

Naj omenim še naše lokalne ceste, ki jih je blizu 250 kilometrov. Avto cesta nam tudi tu pomaga. Predvsem bomo lokalne ceste lažje vzdrževali, ker bo promet na njih zdej mnogo manjši. Skušali jih bomo kar največ spojiti z avto cesto, nekaj teh, ki so že priprone, pa že asphaltiramo. Ne smem pozabiti mladine, brigadirjev, ki so cesto zgradili. Brigade so opravile obudovanja vredno delo v zelo kratkem času, kar je zapustilo pri naših ljudeh globoke vtise. Svoje obudovanje so izrazili na zborih volivcev, ko so govorili, da so brigadirji pokazali vsem našim podjetjem in vsem nam, kaj je mogoče, čeprav v kratkem času, narediti, če človek hoče in ima voljo. In še: mladina je s tem, da je cesto zgradila v dogovorjenem času, dosegla popoln uspeh in zaupanje za bodoče akcije!

»Pošta, prosim 88!«

JULE KOBE je bil ves čas gradnje avto ceste član štaba za preskrbo brigad. Naloga štaba je bila težavna in hkrati zelo odgovorna. V njegovem delu je razen 4 članov sodelovala še vrsta ljudi: šoferji, mesarji, peki, trgovci in različni ostali delavci. Priluhnimo, kaj nam bo povedal tovariš Kobe.

Delo v štabu smo si razdelili tako, da je vsak odgovarjal za eno skupino ljudi. Eden za mleko in mlečne izdelke, eden za meso in mesne izdelke, eden za špecerijsko blago in eden za sadje in zelenjavo. Najtežje je bilo v začetku. Brigade so prihajale. Dovoze potj do naselij so bile slabe. Zaradi majhnih potreb po hrani so bila vozila večinoma neizkoriščena. Telefoni so bili prepolni. Vem, da je telefonistkam na pošti delala številka 88 največ preglavic... Brigade so prihajale in odhajale. Narejeno je bilo »špica«. Delali smo dan in noč. Največ blaga smo dobivali iz zagrebškega in goriskega področja. Kupovali smo tudi pri nas, toda te količine so bile premajhne.

Kljub težavam smo se marsikdaj nasmejali. Cigarete so bile posebno vprašanje. Dobili so jih le kadilci. Klicali sem naselje Gmajna. »Koliko imate kadilcev?« — »680!« je bil kratek odgovor. »Kako, saj vas je vseh skupaj le 430!« sem vprašal. In odgovor? Nerazločno mrmranje... V nekem naselju so pozabili naročiti kruh za brigado, ki je prišla. Ob 12. uri telefonsko sporočilo: »Manjka nam 60 kilogramov kruha, dostavite takoj«. Vsi avtomobili so bili na poti. Pri Feriču smo ustavili 6-tonski kamion s prikolico, prepričali šoferja, da je zapeljal pred pekarijo, naložili na vrh visoko naloženega avtomobila dve gajbi kruha in tako rešili težavno vprašanje. V neko naselje smo poslali veliko volovsko stegno. Nekdo je rekel: to je konjsko meso. Telefon, žolčni pogovori, prepričevanje, komisija in končno so spoznali smoto...

Ponoči so naši kamioni razvažali blago. Kruh, mleko, meso in še vrsto ostalih stvari. Predosem smo pazili na kakovost blaga. Vse reklamacije smo reševali sporazumno s predstavniki naselja, z dobaviteljem in investitorjem. Brigade so odšle. Nahranili smo 54.000 mladih ljudi in tako opravičilo svojo nalogo. Štaba za preskrbo ni več, ostala pa je avto cesta!

Biserka

Mnogi brigadirji in brigadirke iz naselja Prilpe se je govtovo še spominjajo. Zdej živijo vsak na svojem domu, daleč od vasi Prilpe, kjer so preživljali srečne dni. V vasi je živelo mlado dekle. Prvi dan, ko so prišli, so se spoprijateljili. Biserka ni njeno pravo ime, tako so jo klicali brigadirji. Danes jo vsa vas kliče tako. Teško so se poslovili od nje, ko so odhajali. Tudi marsikatera solza je stekla. Prihodnje leto nadaljuje mladina cesto proti Djevdjeliji. Morda bo marsikateri od teh, ki je bil letos v Prilpah, takrat z veseljem spoznal med mladimi graditelji nekeje v gradbišču v Srbiji ali Makedoniji tudi Biserko in ji prisrčno stisnil roko.

Brigadirjem in brigadirkam pozdrav in zahvala!

Cesta in gospodarstvo

Niko Pavlič, načelnik tajništva občinskega sveta za gospodarstvo v Novem mestu: — Avto cesta bo v našem gospodarstvu veliko pripomogla za hitrejšo in cenejšo izmenjava blaga. V veliko korist nam bo tudi pri odkupu in transportu kmetijskih tržnih presežkov. Zaradi nje se bo lahko povečal tovarni in osebni cestni promet. Avtobusni promet na cesti Ljubljana-Zagreb bo skrajšal čas vožnje. Cesta bo pomembna tudi za turistično področje, saj je znano, da so Zagrebčanji zelo navezani na naše kraje. Veliko več bo k nam tudi inozemskih turistov in izletnikov. Pomembna bo tudi za osebni promet in nedeljski turizem, saj do zdej turisti zaradi slabih cest niso mogli priti daleč.

Zadnji obiski

Kmetje in kmetice, mladi in stari, hodijo gledat naselja, ki jih delavci rušijo. Njihovi pogledi so otožni. »Nikdar več ne bo tu naselja in pesmi brigad, pa vršča in smeha in vsega, česar smo se tako privadili!« Tako govori drug drugemu. Otožno stiskajo roke delavcem, ki razstavljajo barake in se po-

Mi jo bomo lahko samo gledali, za avtomobiliste pa bo to zelo dobra stvar.

Martin Podboj, šef železniške postaje: — Dela so šla hitro od rok. Vsi smo se razumeli med seboj: mladinci, delavci, strokovnjaki in železničarji.

Za konkurenco med železnico in med avtoprevozniškimi podjetji pa je dejal: — Železnica ima dovolj prevozov. S tem se bo stanje prometa samo izboljšalo, kar bo v korist vsej državi. Jože Nevak, kmet: — Dobra cesta je bila Dolenjski zelo potrebna. Tudi železnica ni toliko važna kot cesta. Razvila se bosta turizem in trgovina. Prej je bil na cesti

Sola za mladino

Ivan Brumat, direktor Zavoda za statistiko, nam je o novi cesti dejal: — Mladina se je na njej vzgajala, spoznavala in izmenjavala misli. Naučili so se voziti traktorje, motorje, avtomobile, fotografirati in drugo. Upam, da so ohranili Dolenjsko in avto cesto v lepem spominu. Naš zavod bo zdej hitreje dobival iz občin podatke. Glavni promet ne bo šel več skozi Novo mesto, zato bo tudi število prometnih nesreč manjše.

Dela so končana. Zgrajeno je 80 km avto ceste — naše ceste. Gradila jo je mladina iz vseh krajev naše države, gradili so jo delavci raznih podjetij — gradili so jo zadovoljni ljudje.

Po svetu je veliko cest: boljnih, slabih in verjetno tudi podobnih. Toda naša cesta se po nečem le razlikuje od njih: delana je z ljubeznijo, mladinskim poletom, prostovoljno. Druge ceste so delali delavci za denar, za vsakdanji kruh, za življenjski obstoj. Morda so kleli tisto delo, morda nizke plače, morda delodajalce. Našo cesto je zgradila mladina, lahko bi rekli, kar mimogrede, kot za zabavo, kot nekaj kar ni nič posebnega. Pa je bilo. Mladina se je prijavljala v brigade z veseljem. Nekateri so bili razočarani, ker so bili odklonjeni iz zdravstvenih razlogov ali zato, ker je bilo že preveč prijaviteljnih. Cesto niso gradile samo naše brigade, ampak tudi izozemci. Ob tej cesti se je spoznavala in vzljubila mladina raznih narodov. Marsikateremu brigadirju in brigadirki je bilo težko pri srču, ko je moral domov, da je odstopil mesto drugemu brigadirju, drugi brigadi, drugi izmenli. Kaj dela mladina v drugih državah? Veliko je mladine, ki ne va kaj početi, ker nima pravega vodstva. V časopisih drugih držav lahko beremo, da njihova mladina, ki je brez prave vzgoje, ustanavlja razne tolpe, strahuje ljudi, krade in celo ubija. Zalostna pot. Naša mladina ve kaj je delo. Zna zgrabit za kramp in lopato, a v šol t di za knjigo. Precej važnih objektov je zgradila prav mladina in vemo, da lahko pričakujemo od nje še več. Dolgo smo si želeli dobre ceste. Zdej jo imamo. Pred nekaj meseci smo zvedeli, da jo bodo začeli graditi, danes je že gotova. Priluhnimo zdej, kaj pravijo naši ljudje o naši cesti, o brigadirjih in o sebi v zvezi z avto cesto. Profesor Karel Maren, ravnatelj Srednje ekonomske in Administrativne šole: —

Naša

Tudi naši dijaki so delali avto cesto. Nekateri so sodelovali tudi lani pri gradnji vodovoda v Mačkovaču in tudi drugje. — Kako vpliva fizično delo na vzgojo mladine? — Na vsak način pozitivno. Tako se nauči mladina ceniti delo in razumeti fizičnega delavca. — Kakšne koristi nam bo prinesla avto cesta? — Razumljivo je, da bo cesta Dolenjski zelo koristna. Povedati vam moram, da je imel naš internat v Smeihu od nje že veliko korist. V njem je bila nekaj časa brigadirska bolnišnica. Dom so popravili tako lepo, da ne bi bil nikoli tako urejen, če ne bi bilo avto ceste. Pustili so nam tudi pralni in centrifugalni stroj, dva bojlerja ter ostali inventar. Tudi v bližini ostalih šol ob avto cesti so brigadirji zgradili izkulturna igrišča, ki bodo ostala šolam. Janez Dolmovič, upravnik Servisa postaje podjetja Moba montaža v Novem mestu (star je 54 let in ima že 32 let službe v avtomobilski stroki): — Na naših slabih cestah so vozila zelo trpela. Zdej bo njihova življenjska doba daljša. Naše ozke lokalne ceste so bile do zdej preobremenjene, zato je bilo na njih veliko nesreč. Naša delavnica bo imela zdej manj dela. Mopedisti in motoristi se bodo počutili na starih cestah bolj sproščeni. Pri hišah ob lokalnih cestah bodo zdej lahko uspevali vrtovi, kar je bilo do sedaj, zaradi velikega prahu, nemogoče. Srečal sem tudi starejšega znanca, ki ne želi, da bi bilo njegovo ime objavljeno.

Dolgčas je brez njih...

MARIJA ZALOKAR, PRILPE PRI BREŽICAH, je glavnice pripovedovala, ko smo jo pred dnevi obiskali: »Za brigadirji mi je strašno dolgčas. Tako lepo je bilo, ko so bili tu! Vse je bilo razsvetljeno ponoči! Veselja in vrišča je bilo vsak dan dovolj, zdej pa je kar preveč tiho. Hotela bi, da bi bili vedno tukaj. Lepe gredice so imeli v naselju in celo »Blejsko jezero«, narejeno čisto tako, kot je v resnici. Pa so šli po hrību in peli. Kako lepo je bilo. Dobili smo lepo novo cesto do vasi in tudi vodovod, njih pa le ni.«

Vso srečo!

Cesta in naše ljudstvo sta že od pomnjenja v »intimnih« stikih. To nam lepo pričajo stare ljudske pesmi, ki toliko pojo o »belih cestah« in »klančkih«, o »dolgih« in »cesarskih cestah. Seveda, saj so »ste že od nekdaj spajale kraje in »peljale v tuja mesta«. Zato so se tudi po tej, tradicionalni plati dolenski ljudje toliko zanimali in se zanimajo za novo avtomobilsko cesto. Kajti razen svoje zlahkne vloge »ceste bratstva in enotnosti« je to za naše kraje prava »šila utripalnice«, naša najlepša in najhitrejša pot v sosednje pokrajine in republike, pa tudi v tuje dežele in mesta. Je to prva velika modernizacija Dolenske v prometu in turizmu.

In mladost, ki jo je zgradila? To je bila pojoča, razcvetela mladost novega časa, nove miselnosti in poleta. »Raspjevana« mladost, da uporabim prelep, neprevredljiv pridevnik sosedov Hrvatov. Mladina jo je gradila in zgradila s pesmijo rok in sre, zato je ta cesta njena (in naša) najlepša pesem. Toda mladina ni le kopala, vozila zemljo, delala nasipe, koristnost njene graditve je daleč preseglala okvir samega dela. Saj smo brali: ta pa ta mladinec do odhoda v brigado se ni bil videl vlaka, traktorja, radijskega sprejemnika, in še marsikaj ne. Danes pa vozi traktor in »Javo«, zna telefonirati, ve, kaj je televizija, spoznal je vrednost zanosnega kolektivnega dela, videl, kako žive ljudje drugod.

Ni treba poudarjati, kaj bo tak mlad, na gradnji avtomobilske ceste, v »raspjevanem« kolektivnu mladosti prevzgojen in vzgojen človek pomenil za svojo vas in njen okolis kje v odročnih krajih, kjer življenje še medli v zamočvirjenih, patriarhalni zostalosti. Ta nova »cesta ogledjana« bo gotovo za marsikatero mladino pomenila tudi pot v naprednejše življenje in pojmovanje in mu bo prav zato ostala v dobrem spominu, kakor je bilo dolenskim ljudem ljubo in koristno to srečanje s pojočo mladostjo iz vseh krajev naše velike skupne dežele in domovine.

Novi magistrali pa ob otvoritvi vso srečo, brez nesreč!

SEVERIN SALLI, književnik

Z novo cesto — nova doba

Profesor Ivan Kasenk, član turistične podzveze za Dolensko, je na vprašanje, kakšen vpliv bo imela nova cesta na razvoj turizma na Dolenskem, odgovoril:

»Z avto cesto se bo začela v jugovzhodnem delu Slovenije nova doba. Dolenska je bila v predzgodovini ena najboljših naseljenih slovenskih dežel, vendar ni imela dobrih komunikacij pa tudi v ostalih pogledih je bila zaostala. Ta cesta bo prava prekretnica za naše gospodarstvo, industrijo in turizem. Tisti časi, ko so videli ljudje v alpskem svetu glavno turistično privlačnost, so za nami. Današnji ljudje si želijo majhnih, lepih primernih kočnikov, ki jih ima Dolenska dovolj. V perspektivnem načrtu

je izgradnja ceste Novo mesto —Karlovo-Bosna in Hercegovina—Srbija. Le človek, ki ima daljši in globlji pogled v naš gospodarski razvoj, lahko v celoti razume, kaj pomeni ta cesta.»

Ne bomo jih pozabili ...

JOZE JANKOVIČ, TESAR IZ CATEZA, PRAVI TAKOLE: »Mi starejši nismo verjeli, da bo avtomobilska cesta tako hitro zgrajena. Je pa le gotova, tako kot so rekli: v 8 mesecih. To nam je zelo po volji. Zakaj? Ker je veliko ljudi, ki tudi veliko misli in zato je delo uspelo.

Soferjem, ki so vozili za cesto, moramo dati vse priznanje glede odnosov z našo vasjo. Nazivlje predpisom so kar naprej v kabinah vozili vsak po tri ali štiri otroke, da bi jih razveselili. Saj veste, kmotčki otrok se malokdaj volika v avtomobilu. In nobene nesreče ni bilo na našem koncu! Brigadirji so delali tako hitro, da smo se čudili. Taka vročina, kot je bila letos, in delo, ki so ga opravili! Novoselnske brigade in vseh ostalih brigadirjev ne bomo nikoli pozabili!»

Zdaj še lokalne ceste!

Anton Setine iz Jesenic na Dolenskem je odbornik ObLO Brežice. O novi cesti pravi takole: »Avto cesta je za nas velika pridobitev. Vsek se čudi, kako hitro je bila narejena. Naša bodočnost je v ureditvi lokalnih cest, ki jih bomo morali čimprej lepše urediti in popraviti. Vsi občudujemo brigadirje, s kakšnim navdušenjem so delali in kako hitro so novo cesto dogradili!»

»Po stari cesti bomo vozili mila

Sandor Bortas iz Prilip je med hišamj ustavlil voz in nam povedal:

»S cesto smo zadovoljni, zmo voziti se ne bomo po njej. Se bodo pa drugi člani naše družine. Veste, imamo tudi taše, ki imajo že avtomobile! Kaj hočemo, ne moremo biti vsi na gruntu. Za nas bo pa stara cesta bolj prosta, sedaj smo se že kar bšji vozili po njej.

Dolgčas nam bo zdaj, ko so brigadirji odšli. Vsi ljudje so govorili, da ne bo do 29. novembra cesta gotova. Pa so jo naenkrat dogradili. Zdaj jo vidimo.»

Fant — vespa — cesta

P. N., uslužbenka Okrajne uprave za gozdarstvo, stara 22 let, nam je dala o cesti najkrajšo izjavo:

— Skoda, da nimam fanta z vespo, da bi večkrat premerila to lepo cesto.

cesta

- Kaj praviš za avto cesto?
- Hitro je bila zgrajena.
- Imas avto?
- Ne, pač pa imam avtopostop.
- Potem pa je priznal:
- Imam ga, čisto majhnega, ki ne gre na bencin, ampak na navijanje.
- Anica Irt, natakarica:
- Pri otvoritvi bo veliko ljudi, zato bomo imeli dosti dela. Sicer sem pa vesela, ker se bom vozila po novi cesti.
- Imate motor?
- Ne, pač pa ga ima ...
- Do konca ni povedala.

Vinko Smrekar, šef prometne pisarne podjetja »Gorjanci«:

— Avto cesta je za promet idealna stvar. Vozni časi se bodo skrajšali za polovico. Gume bodo trajale dalj časa. Avtobus vozi zdaj do Ljubljane dve uri, po novi cesti pa bo vozil eno uro in pet ali deset minut. Na žalost bomo morali voziti proti Zagrebu še vedno po stari cesti, ker smo lokalno podjetje.

Emica Zajber, dijakinja I. letnika učiteljskega:

— Po novi cesti sem se že enkrat peljala nekaj kilometrov. Sio je zelo hitro. Sli smo tudi obiskat brigadirje pri Karteljevem. Imeli smo kulturno prireditev zanje, potem pa smo plesali kar na travi.

Slavka Štefka, Ljubica in Milena, dijakinje učiteljske pa tudi bivše brigadirke novomeške mladinske brigade »Jože Slak-Silvo«, so povedale:

— Cesta nas bo povezala z ostalimi kraji.

— Tujaki promet se bo razvil.

— Na cesti smo se spoznavali z mladino iz drugih krajev in republik.

— Koristna je za naše gospodarstvo.

Rudi Pintar, predsednik Gostinske zbornice za okraj Novo mesto:

— Cesta bo imela velik vpliv na dolenski turizem in gostinstvo. Turisti, ki so se dozdaj naših krajev zaradi slabih cest izognili, bodo prišli k nam. Gostinci se zavedamo, da bomo morali naša gostišča izboljšati in ustanoviti nova. Že v prihodnjem letu bo urejen Otočec

— »Bled« Dolenske. Razširili bomo zdravilišče v Smarjeških toplicah in dogradili športni bazen v Dolenskih toplicah.

Franc Kiren, delavec s Pangrč grma pri Dolžu:

— Kdaj pa kdaj se bomo peljali po njej. Mislim, da bo boljše kot stara. Enkrat sem se že peljal 6 km daleč. Imam 250 kubičnega »konjčka«.

Cveto Lindič, mlilničnik:

— Zadovoljni smo lahko z mladino, ki je novo cesto v tako kratkem času zgradila. To je prva dobra cesta v Sloveniji. Najlepši del je od Karteljevega do Mačkoveca. Človek kar občuduje, ko vidi tako lepo cesto, da nima motorja, ampak samo kolo — razen tega pa zelo dobro pozna cestno prometne predpise.

Jožica Hacin, trgovska pomočnica:

— Blagor tistim, ki imajo denar in se bodo vozili, mi bomo pa še kar pel hodili! Na račun avto ceste smo v trgovini veliko prodali.

Tone Stare, dijak IV. razreda gimnazije (bivša osma), udarnik z avto ceste:

— Cesta je dobro narejena. Pri ocenjevanju brigad so upoštevali najprej kvaliteto opravljenega dela in šele nato količinsko prekoračenje norme. Iz Ljubljane v Zagreb se bomo vozili le podružno uro. Mladina bo laže potovala z avtopostopom, predvsem z inozemci, ker so naši soferji še premalo dojemljivi za take stvari.

Avugust Vrštal, avtočlkar:

— Ne vem, če bom imel zaradi ceste več ali manj dela. Priporočil bi, da bi šli nanjo lahko tudi z mopedi. **Jože Prime**

... Sedaj vam dajemo kot nalogo, da zgradite mladinsko cesto bratstva in enotnosti od Ljubljane do Djevdjelje.

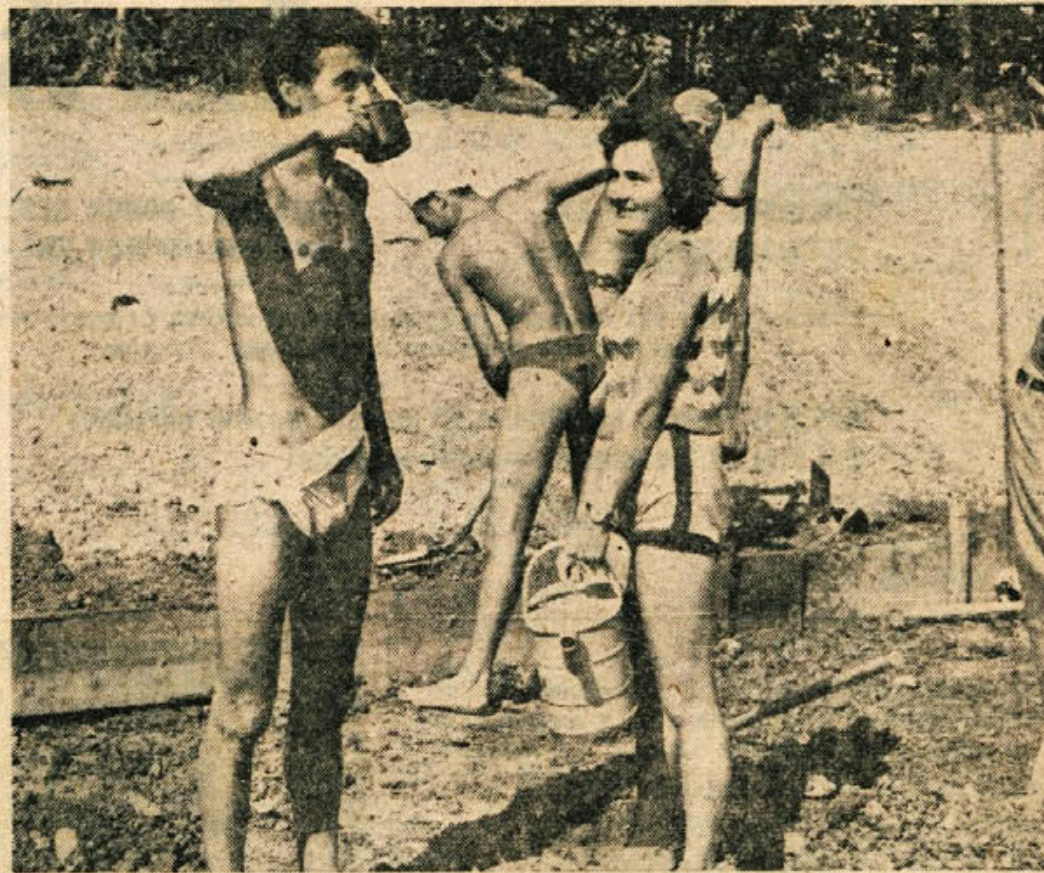
Mladinska cesta od Ljubljane do Zagreba naj bi bila dogotovljena do 29. novembra letos. In v aprilu je treba začeti z delom. Dali vam bomo vsa tehnična sredstva, ki so vam potrebna zato, tako da bo sedaj lažje in bolje kakor je bilo pri prejšnjih velikih delovnih akcijah, ko ste morali imeti več kramпов. Dali bomo tudi kamione in vse drugo, kar bo potrebno, da bi mogli zares dobro izpolniti svojo nalogo ...»

Vihar navdušenja je 27. januarja letos zajel delegate VI. kongresa Ljudske mladine Jugoslavije v Beogradu, ko so slišali gornje besede predsednika republike tovariša Tita. Po dolgih letih odmora spet zvezna mladinska delovna akcija!

In so prišli. Prvi že marca, ko je bilo na Dolenskem še vse v snegu, dežju, burji in blatu. Gornja slika vam pove dovolj. Travniki in polja prekriti s snegom, a vseeno je bilo treba postaviti prve barake, prva naselja, kopati jake za vodo vode, postavljati drogeve za električno napeljavo, urediti ambulante, kuhinje, jedilnice in še marsikaj. Zgodilo se je, da so bili taborni ognji edina možnost, da so se brigadirji ob njih ogreli. Primerilo se je, da je brigada vso noč plesala krog ognjev, pa ne zaradi zabave, temveč zaradi mraza, saj so se le tako lahko ogreli. Brigade so vzdržale.

Le majhno število tistih, ki se v marcu in aprilu niso mogli ogreti, je doživelo tudi poletno vročino, ko je sonce pripekalo tako močno, da so bili na trasi »vodonosci« najprijetnejša pojava. Tudi zdaj mladi niso klonili. 466 mladinskih brigad je skupaj z delavci in inženirji gradbenih podjetij ter investitorjev zmaga!

Teden dni pred postavljenim rokom bo mladina naših narodov izročila svoji domovini 80 km moderne, velike ceste ob 15. obletnici zgodovinske ustanovitve FLRJ.

Brigadirji o cesti, sebi in med seboj

Mladinsko naselje »Vranduk« pri Mačkovecu je bilo v zasedavi. Čeprav je padel dež, je bil pogled nanj lep.

V baraki Karlovske brigade je nekaj brigadirjev ležalo na posteljah in se jezilo na »dohotarje«, ki iz zdravih ljudi naredijo bojnike. Bili so namreč cepljeni proti tetanusu. Sanitka Mariča Bištan, ki jim je pravkar razdelila čaj, je dejala:

— Zal nam je, ker moramo že domov. Lepo je pri vas, lepo je na cesti.

Okoli naju se je nabralo nekaj brigadirjev, ki so začeli s malimi šalami:

— V naši brigadi imamo enega repetišča, nekaj »problemov« in dva, ki se rada smejeta.

— Komandir trejete čete ima štab v postelji.

— Rad bi vedel, zakaj naš intendant ne dvigne pravočasno malice.

Intendant je med smehom pripovedoval:

— To je pa že preveč, da si moram vsak večer umiti noge.

— Naša brigada je najbolj živa, kar se tiče plesa.

Poslovili sem se. Na bližnjem delovišču je odmeval ropot strojev. Po cesti je pripeljal tovorni avto mladino z dela. Karlovska brigada je prikora-

kala s pesmijo, zastavo in prehodno zastavico domov. Torej je niso prvi samo pri plesu!

Mohamed Hoti, brigadir šeste Prizrenske brigade:

— Še bi rad ostal tukaj. Obiskujem traktorski tečaj. To mi bo prišlo prav, ker sem kmet. Pri nas je najboljša zemlja v Jugoslaviji. Je peščena in na njej uspeva vse. Naša družina ima 40 članov. 4 ha zemlje sem dal v kooperacijo.

Pokazal mi je tudi svoje risbe. Lepo riše.

— Vedno sem si želel, da bi znal risati. Tukaj sem svoje znanje izpopolnil. Naučil sem se tudi povečavati slike, mi je dejal Mohamed.

Tretjo Tilovvelesko brigado sem dobil v Trebnjem ob času malice.

Vaso Blaževski, brigadir:

— Lepa bo ta cesta. Všeč mi je Slovenija. Najraje bi ostal še tukaj. Po prostavi v Novem mestu bomo odšli domov.

— Obiskuješ kakšen tečaj?

— Traktorski. Kmet sem in ta tečaj mi bo prišel prav. Postal bom traktorist.

Komandir se je oglašil:

— Malica je končana, gremo na delo!

Nisem jih več zadrževal. Poslovili smo se.

J. P.

Ne bo več kina in plesa ...

ERNA MARAS, DEKLE IZ PRILIP, se spominja brigad takole:

»Lepo je bilo, dokler so bili brigadirji tu. Večkrat smo imeli kino in plesali smo tudi. Na skupne prireditve je vsa vas rada hodila. Zdan je pa tak dolgčas, da ne vemo, kaj bi počeli. Kar preveč tiho je postalo v našem koncu. Le cesta do vasi in vodovod sta ostala za spomin ...»

Neprecenljivo darilo

TOVARIŠA MARTINA BAJCA, sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov Brežice, smo srečali, ko se je ravnokar odpravil na pot. Opravičil se je, pa kljub temu dal o avto cesti kratko izjavo:

»Ko so pred leti gradili železniško progo Ljubljana — Novo mesto, je vojska stražila delavce. Balj so se napadali kmetov, ki so trdili, da ne potrebujejo nobene — hudičeve iznajdbe ... — Danes je slika nasprotna: če bi skušali pred dograditvijo ceste umakniti brigado, bi morala umik štiti vojska, ker kmetje tega

ne bi dopustili.

Naš kmet je spočetka sicer z nerazumevanjem gledal priprave za gradnjo in morda tudi prihod prvih brigadirjev. — Takšno cesto zgraditi v osmih mesecih je nemogoče! — so se pogovarjali. Ko so nato zaurali prvi buldo-

— Kaj pravite o avtocesti?

— Če bi imela Fiat 600, bi jo šla preizkusit. Zadnji čas je, da so tudi v Sloveniji zgradili moderno cesto. Zal mi je, da niso vzeli v brigado sina. Reklj so, da je premlad.

»Sin je bil premlad ...»

V kuhinji gospodinjice Angelee Šile:

— Kaj pravite o avtocesti?

— Če bi imela Fiat 600, bi jo šla preizkusit. Zadnji čas je, da so tudi v Sloveniji zgradili moderno cesto. Zal mi je, da niso vzeli v brigado sina. Reklj so, da je premlad.

»Sin je bil premlad ...»

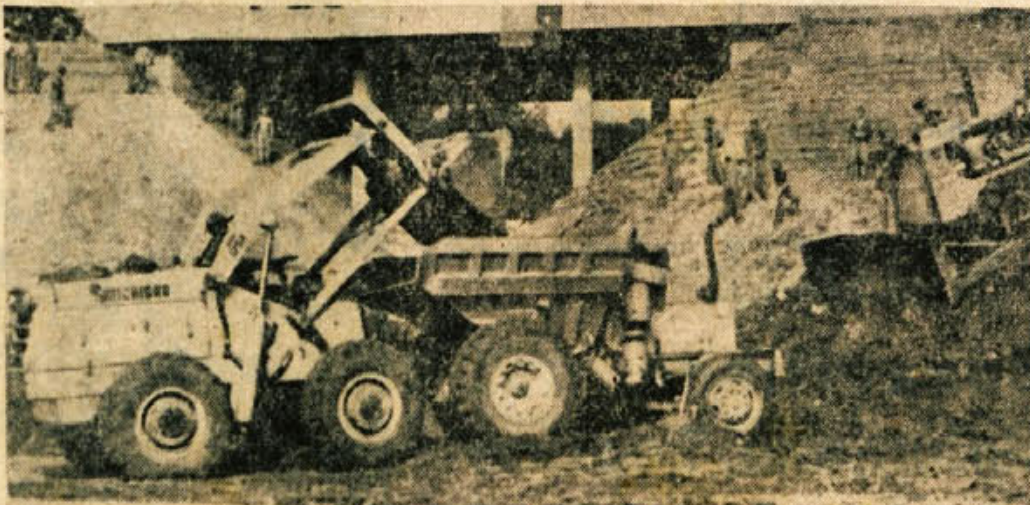
— Kaj pravite o avtocesti?

— Če bi imela Fiat 600, bi jo šla preizkusit. Zadnji čas je, da so tudi v Sloveniji zgradili moderno cesto. Zal mi je, da niso vzeli v brigado sina. Reklj so, da je premlad.

»Sin je bil premlad ...»

— Kaj pravite o avtocesti?

— Če bi imela Fiat 600, bi jo šla preizkusit. Zadnji čas je, da so tudi v Sloveniji zgradili moderno cesto. Zal mi je, da niso vzeli v brigado sina. Reklj so, da je premlad.

Brez najmoderneje mehanizacije nove avtomobilske ceste ne bi tako hitro zgradili!

POSEBNI VLAKI

bodo vozili na glavno svečanost ob izročitvi avto ceste v promet v nedeljo, 23. novembra. Oglejte si vozni red na 2. strani današnje številke! Udeleženci iz območja posameznih postaj: točen čas odhoda za vaš okoliš boste zvedeli na krajevem odboru SZDL in na vaši železniški postaji!

**Občinski
ljudski
odbor**

**Kmetijska
zadruga
Šentrupert**

VSE ZADRUŽNIKE
IN OSTALE
ODJEMALCE
TOPLO
POZDRAVLJAMO
OB 29. NOVEMBRU
HKRATI
PA ČESTITAMO
MLADINI
JUGOSLAVIJE
ZA NJENO
GIGANTSKO DELO!

TOVARNA ŠIVALNIH STROJEV

„MIRNA“
MIRNA NA DOLENJSKEM

čestita vsem mladincem, ki so s svojim delom pripomogli
k zgraditvi avto ceste, in vsem delovnim ljudem za Dan
republike — 29. november!

**KMETIJSKA ZADRUGA SEVNICA Z VSEMI
POSPRESEVALNIMI ODSEKI**

POSILJA TOPLE ČESTITKE MLADINI JUGOSLAVIJE
TER VSEM SVOJIM ČLANOM IN POSLOVNIM PRIJA-
TELJEM ZA DAN REPUBLIKE!

Videm-Krško

OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI KOMITE LMS

OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI ODBOR ZB

POZDRAVLJAJO VSE GRADITELJE AVTO CESTE BRATSTVA IN ENOTNOSTI TER
JIM ISKRENO ČESTITAJO K DOSEŽENIM USPEHOM.

Naj živi bratska mladina vseh jugoslovanskih narodov!
Naj živi 29. november — Dan republike!

P OZDRAV MLADINSKIM DELOVNIM BRIGADAM,
GRADITELJEM NOVEGA SVETA!

DELOVNI KOLEKTIV

Opekarne Prečna

NAJ ŽIVI 15. OBLETNICA USTANOVITVE FLRJ!

Industrija Čevljev

»B O R«
DOLENJSKE TOPLICE

pozdravlja
vse gradbene delavce,
ki so nam zgradili
avto cesto,
hkrati pa čestita
delovnim Dolenjcem
za 29. NOVEMBER

Pozdrav Glavnemu štabu MDB, ki je zmagovito vodil brigade iz juriša v juriši!

Občinski ljudski odbor Kostanjevica - Podbočje

in vse občinske množične organizacije

VSEM OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO ZA 29. NOVEMBER
IN JIM ŽELIMO V NADALJNJEM DELU ŠE VEČ USPEHOVI!

HVALEŽNI SMO MLADINI, KI JE ZGRADILA AVTO
CESTO IN TAKO PRIBLIŽALA NAŠE TERMALNO KO-
PALIŠČE VSEM DELOVNIM LJUDEM JUGOSLAVIJE!

VSE CENJENE GOSTE POZDRAVLJAMO IN JIM TOPLO
ČESTITAMO ZA 29. NOVEMBER!

ZDRAVILIŠČE

Šmarješke Toplice

GOZDARSKA POSLOVNA ZVEZA
„ZASAVJE“
SEVNICA

Izvršuje vsa gozdno gojitvena dela, gradi gozdne komu-
nikacije, odkupuje in prodaja vse gozdne asortimente
preko kmetijskih zadrug ter predeluje les.

Prisrčne pozdrave vsem komunistom, ki so požrtvovalno delali v inve-
sticijskih grupah, v gradbenih in ostalih podjetjih, v Glavnem štabu
MDB in v vseh brigadah!

Vsem poslovnim prijateljem in znancem se toplo priporočamo in jim
čestitamo za 29. november — Dan republike!

POZDRAVLJENA, MLADOST!

**Kmetijska zadruga
Dolenjske Toplice**

z vsemi obrati

POZDRAVLJA MLADINSKE DELOVNE BRIGA-
DE IN ČESTITA SVOJIM ČLANOM ZA 29. NO-
VEMBER!

Vsem mladinskim
delovnim brigadam čestita
k dograditvi avto ceste
Ljubljana—Zagreb

SPLOŠNO
TRGOVSKO PODJETJE
»SLAP«
ZUZEMBERK

ter se priporoča svojim
odjemalcem in jim pošilja
tople pozdrave za naš naj-
večji praznik dan repub-
like!

Prisrčne čestitke vsem
mladincem in mladinkam
ki so gradili avto cesto!

MIZARSKA
DELAVNICA
BREŠTANICA

Ob 29. novembru
pozdravljamo
vse odjemalce in se še
nadalje priporočamo!

KOLEKTIV

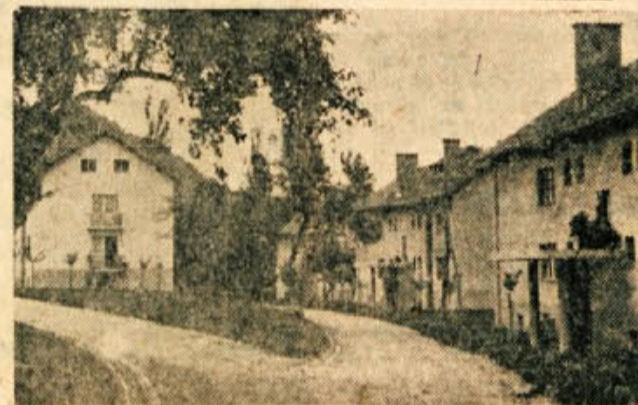
**Tovarne celuloze
in papirja**

»Djuro Salaj«

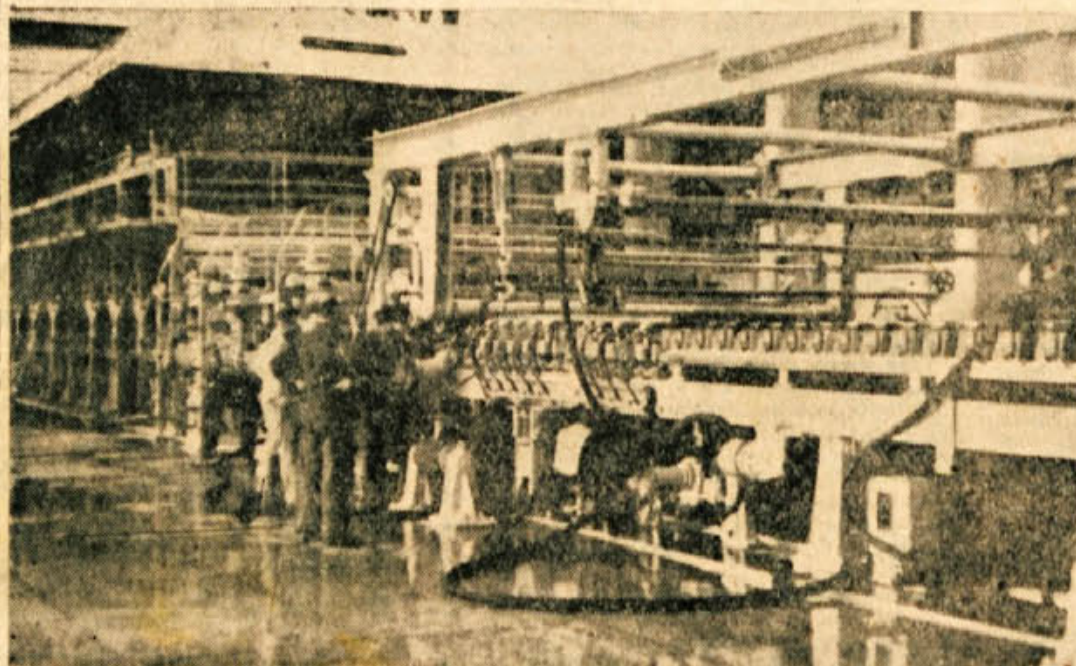
Videm-Krško

POSILJA POZDRAVE PREDSEDNIKU REPUBLIKE, LJUBLJENEMU TO-
VARIŠU TITU, VODITELJU NAŠIH NARODOV IN NAJZVEŠTEJSEM
UCITELJU MLADIH RODOV SVOBODNE, SREČNE DOMOVINE!

Prisrčne pozdrave vsem mladincem in mladinkam, ki so tako požrtvo-
valno gradili cesto bratstva in enotnosti ter iskrene čestitke k doseženim
uspehom!

Novi stanovanjski blok na Vidmu

NAJ ŽIVI

15. OBLETNICA

USTANOVITVE

NAŠE

REPUBLIKE!

PROJEVAJAMO IN
PRIPOROČAMO vse
VRSTE SPECIALNIH
CELULOZ, LESOVINO,
OVOJNI IN
ČASOPISNI PAPIR

Delovni kolektiv
OPEKARNE PRELESJE

pozdravlja vse graditelje
avto ceste, vse poslovne
prijatelje in znance ter
jim želi še mnogo delov-
nih uspehov in osebnega
zadovoljstva

Pozdrav voditeljem
in sodelavcem
obeh
Investicijskih grup,
ki so vodili
veliko delo —
avto cesto
Ljubljana—Zagreb

SOSTISČE

Mokrice

JESENICE

NA DOLENJSKEM

Čestitamo vsem cenjenim
gostom
za 29. november
ter se še nadalje
priporočamo!

TRGOVSKO PODJETJE

**»Ljudska
potrošnja«**

BREŽICE

toplo pozdravlja
vse udarnike
in udarnice
z avto ceste
in se jim zahvaljuje
za njihov
ogromni trud
in požrtvovalnost.

ZA DAN REPUBLIKE
ČESTITAMO
VSEM
DELOVNIM LJUDEM
SPODNJEGA
POSAVJA!

DOLENJSKA JE HVALEŽNA MLADINSKIM DELOVNIM
BRIGADAM ZA NJIHOVO VELIKO DELO!

POZDRAVLJAMO VSE BRIGADIRJE IN DE-
LOVNE LJUDI DOLENJSKE TER JIM ČESTI-
TAMO ZA 29. NOVEMBER!

**Zdravilišče
Dolenjske Toplice**

POZDRAVLJAMO VSE DELOVNE BRIGADE!

SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE IN MESNICA SEMIČ

SE PRIDRUŽUJETA CESTITKAM OSTALIH KOLEKTIVOV IN ZELITA VSEJ JUGOSLOVANSKI MLADINI PRI NADALJNJEM DELU ŠE MNOGO USPEHOV.

ZA 29. NOVEMBER ČESTITAMO VSEM ODJEMALCEM IN SE JIM TOPLO PRIPOROČAMO!

Kmetijska zadruga
ŠKOCJAN
pri Novem mestu

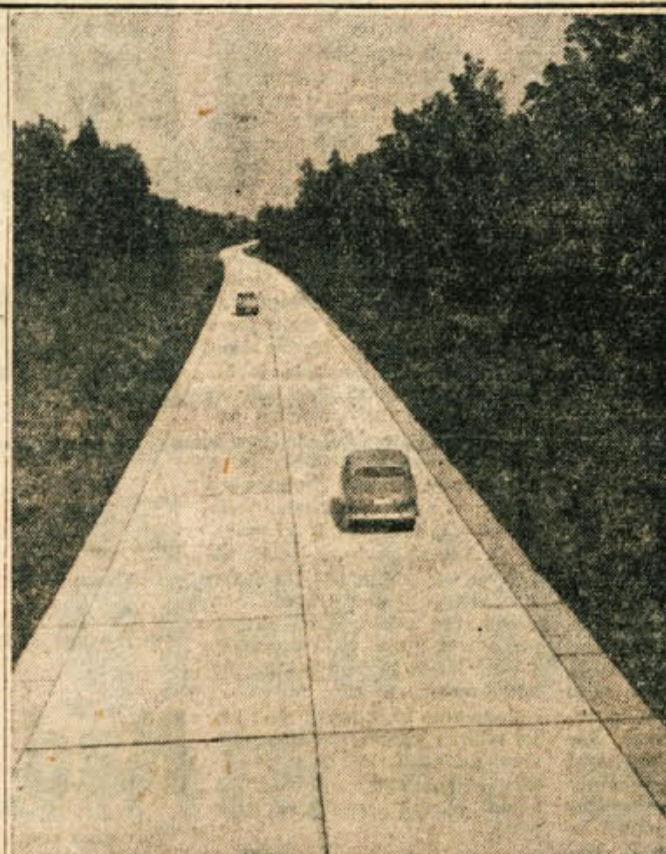
čestita vsem svojim članom za 29. NOVEMBER in pozdravlja mladinske delovne brigade, ki so na tem sektorju gradile ceste

OB DOGRADITVI AVTO CESTE ČESTITATA

Kmetijski zadrugi
Semič in Štrekljevec

vsej jugoslovanski mladini k njenim delovnim zmagam ter pozdravlja svoje člane in poslovne prijatelje.

Pozdrav 29. novembra — obletnici ustanovitve FLRJ!

BRIGADIRJI IN BRIGADIRKE! HVALEZNI SMO VAM ZA VES TRUD IN POŽRTVOVALNOST, S KATERIM STE ZGRADILI AVTO CESTO BRATSTVA IN ENOTNOSTI!

HKRATI ČESTITAMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM ZA 29. NOVEMBER, ZELEČ JIM SE NADALJNJIM USPEHOV!

TRGOVSKO PODJETJE

»GROSIST«
VIDEM - KRŠKO

*

Za 29. november in ob dograditvi avto ceste se pridružujemo čestitkam ostalih delovnih kolektivov

NAJ ŽIVI NELOCLJIVO BRATSTVO IN ENOTNOSTI JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

ELEKTRO

VIDEM-KRŠKO

VSEM POTROŠNIKOM ELEKTRICNE ENERGIJE PRISRČNE ČESTITKE ZA 29. NOVEMBER — DAN REPUBLIKE!

Vsem potrošnikom naših izdelkov se še nadalje priporočamo ter jim čestitamo za 29. NOVEMBER — DAN REPUBLIKE

Trgovsko podjetje
»TOBAK«
ČRNOMELJ

POZDRAVLJENE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE!

ZA NAŠ NAJVEČJI PRAZNIK DAN REPUBLIKE ČESTITA VSEM OBRTNIKOM IN JIM ZELI MNOGO USPEHOV

OKRAJNA OBRATNA ZBORNICA NOVO MESTO

Hkrati čestita vsem mladinskim delovnim brigadam k njihovi veliki zmagi — dograditvi avto ceste

„IMPERIAL„

Tovarna čokolade in likerjev

Videm - Krško

Naj živi 29. november — slavní dan naše zgodovine!
PROIZVAJAMO JEDILNO, MLEČNO IN LEŠNIKOVO ČOKOLADO TER KVALITETNE LIKERJE IN SE SVOJIM ODJEMALCEM TOPLO PRIPOROČAMO!

Iskrene, borbene in plamteče pozdrave Centralnemu komiteju Ljudske mladine Jugoslavije, ki je vodil naš mladi rod v borbah proti fašizmu in domačim izdajalcem, po zmagi pa je v nešteti bitkah za dvig življenjske ravni kazal mladi generaciji pravo pot v srečno bodočnost!

Mizarska zadruga
ČRNOMELJ

TRGOVSKO PODJETJE

STRAŽA

ČESTITA SVOJIM ODJEMALCEM ZA 29. NOVEMBER IN ČESTITA JUGOSLOVANSKI MLADINI K DOGRADITVI AVTO CESTE!

Rudnik rjavega premoga
»KANIZARICA«

Pozdravljene mladinske delovne brigade

ČESTITA ZA DAN REPUBLIKE VSEM RUDARJEM SIROM PO NAŠI DOMOVINI IN JIM ZELI SE NADALJNJIM USPEHOV!

»ZORA«
LESNA INDUSTRIJA
ČRNOMELJ

toplo pozdravlja vse brigadirje in vse delovne kolektive — ter jim čestita za 29. november!

VSE PREVOZE Z LASTNIMI AVTOMOBILI IN AVTOSBUSI OPRAVLJA

Pozdrav Centralnemu komiteju ZKJ, ki prizadevno skrbi za vzgojo mladine naših narodov!

POZDRAVLJAMO DAN REPUBLIKE — PRAZNIK VSEH JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

MESTNA HRANILNICA - KOMUNALNA BANKA

Novo mesto

Nova avtomobilska cesta bo za naš turizem velikega pomena, zato smo iz vsega srca hvaležni mladini, ki jo je zgradila!

GOSTINSKA ZBORNICA

za okraj
NOVO MESTO

Vsem gostom in gostincem prisrčne čestitke za 29. NOVEMBER!

H gigantski zmagi jugoslovanske mladine — dograditvi avto ceste, iskreno čestitamo!

Industrija perila

NOVO MESTO

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER — OBLETNICA USTANOVITVE FLRJ!

avtotransportno podjetje

»PREVOZ« BREŽICE

OB DOGRADITVI AVTO CESTE POZDRAVLJAMO VSO MLADINO, KI JE PRISPEVALA VELIK DELEŽ K TEJ VELIKI ZMAGI! — ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM ZA PRAZNIK REPUBLIKE!

IZVOZNO PODJETJE

BREZ NEUMORNEGA TRUDA SOFERJEV, TEHNIKOV, DELAVCEV IN INŽENIRJEV NE BI BILO NOVE CESTE! HVALA ZA VAŠE VELIKO DELO, TOVARISHI!

»VINO«

BREŽICE

VSEM ZNANCEM, POSLOVNIM PRIJATELJEM IN LJUBITELJEM DOBRE DOMAČE KAPLJICE POSILJAMO TOPLE POZDRAVE IN SE JIM SE NADALJE PRIPOROČAMO!

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER — SLAVNI DAN NAŠE ZGODOVINE!

Kmetijska zadruga
ZUZEMBERK

čestita vsem svojim članom za 29. NOVEMBER ter iskreno čestita mladini jugoslovanskih narodov k dograditvi avto ceste!

Kmetijska zadruga

Sevnica

z vsemi pospeševalnimi odseki

pošilja tople čestitke mladini Jugoslavije ter vsem svojim članom in poslovnim prijateljem za dan republike!

Pogled v davnino

Skelet moškega, ki je bil pokopan v skrčeni legi, kot je to bila navada pri nekaterih nomadskih plemenih v času preseljevanja narodov

nji so prišli tudi naši predniki, kmalu potem pa jo je prerastla trava. Mnoge čudi, da se ti dve cesti, ki sta trasirani skoraj z razliko dveh tisoč let, tako pokrivata; vendar to ni naključje. Antični in moderni projektanta sta želela isto: po najkrajši in najudobnejši trasi je treba zgraditi cesto od Ljubljane do Bregane. In zakaj bi antičnemu projektantu odrekli spodobnost dobrega graditelja cest, ko je to sposobnost tolikrat izpričal!

Navzlic vnanji skladnosti trase obeh cest ju pa vendar loči globok prepad. Velika je razlika med njima po njihovi notranji vsebini in končnem učinku. Namen rimske magistrale je bil čim hitrejšo zavlejanje in osiromašenje ljudstev zunaj italjskih narodov. Carska pošast na sedmih gričih ob Tiberi je bila nenasična. Po isti poti je prišel tudi propad.

Pri zemeljskih delih na avtocesti smo večkrat naleteli na sledove rimske ceste in na obsejke, ki so bili z njo v neposredni zvezi. Največ najdb, največjih po svojem obsegu in zgodovinski vsebini, je bilo na

Pod to cesto, za katero, sodeč po rimskih miljnkih, lahko rečemo, da je bila izročena prometu okrog leta 200 našega šteta, z višinsko razliko okrog 1 do 1,5 m leži še ena rimska cesta, ob kateri so našli miljniki iz 1. stol. našega šteta.

Takoj pod Belo cerkvijo, vzhodno od objekta 307, pravkar potekajo dela na rekonstrukciji rimskega pristanišča na Krki, ki je tekla tu še v začetku 2. stol. našega šteta. Ob pristanišču je peljala rimska kve, so Rimljani hitro improvizirali pristanišče in skozi nje, ga usmerili ves promet na Šentjernejsko polje, od tu na Krško polje v Drnovo (Nevidodunum).
Toda je potekal promet, dokle, niso okrog leta 200 nad staro traso zgradili novo cesto. Da so Rimljani v Beli cerkvi uredili pristanišče, ni naključje. Arheologi vedo, da so ta prehod izkoriščali že Iliri in Kelti, stotletja pred prihodom Rimljanov. Dober poznavalec lokalne zgodovine Ivo Pirkovič, ki je bil postavil omenjeno tezo o dveh cestah preden so arheologi našli za to stvarne dokaze, je odkril zgodovinska pričevanja o funkcioniranju tega prehoda čez Krko v vsem srednjem veku in novejši dobi. Sploh pa kmetje iz Breške vasi še danes na tem mestu prehajajo čez Krko z brodom, kadar gredo na njeno levo obalo. Krka se pomika proti jugu, toda skoraj že 3 tisoč let je prehod čez njo na istem mestu.

Tako smo ob gradnji avtoceste odkrili košček davne zgodovine doline Krke in z objektom, starim skoraj 2 tisoč let, pomo okrasili moderno avtocesto.

Arheolog o avtocesti

magistrala, vanj je pa vodila tudi stranska cesta iz šmarješke smeri. Severno od ceste je tudi rimsko pokopališče iz 1. in 2. stol. Pristanišče ima dva objekta: pomoj in valobran, ki je nemara bil hkrati nagrobni spomenik. V materialu, ki je zasul oba objekta, smo našli moško in žensko okostje iz dobe preseljevanja narodov, kar pomeni, da se je v tej dobi Krka pomaknila bliže svojemu današnjemu koritu. Če povežemo najdbe iz Bele cerkve in Drage, dobimo naslednjo po-

Po skoraj dveh tisočletjih nam zemlja odkriva skrivnosti in pestro zgodovino narodov, ki so živeli nekoč v naših krajih. Nekdanji rimski pomol pristanišča ob Krki pod Belo cerkvijo, fotografiran med izkopavanjem

Nad 2 milijona obrokov!

Statistika pravi: od aprila do zaključka del je na avtocesti bilo okrog 54.000 mladincev in mladink iz vse države. To ni majhna številka, če upoštevamo čas, v katerem je tolikšno število brigadirjev moralo biti preskrbljeno. Zamene so se menjavale in poleti je bilo v

en sam zameni tudi do 18.000 brigadirjev. To je bila velikanška družina, kateri je bilo treba posvetiti veliko skrb. Nekateri brigadirji, ki smo jih srečevali na trasi ali v naseljih, so nam rekli, da so pri preskrbi avto ceste našli tisto, kar doma nikoli niso imeli. In

moramo jim verjeti. Vse, kar je človeku potrebno za življenje, so brigadirji imeli.

Vsem je znano, da je vsako naše naselje imelo svojo ambulanto, zdravnika in ves sanitetski pribor, ki je nujno potreben za zdravniško delo. Ta stvar je bila vsestransko urejena. Že takoj na začetku del je bilo poudarjeno, da je zdravju brigadirjev treba posvetiti veliko skrb, zato mora biti tudi hrana za brigadirje obilna. In bila je, od začetka do konca. To ve vsak, ki je kdaj obiskal naselje med delitvijo hrane. Najbolje pa vedo brigadirji sami, ki so bili hrano izredno zadovoljni.

Obilnost hrane in njeno kalorčno vrednost nam najbolje pokažejo številke. Naj takoj poudarimo, da je dnevni obrok brigadirja vseboval nad 4000 kalorij.

Od aprila do danes je bilo potrošeno dva milijona kilogramov kruha. Vsak brigadir je dobil na dan 1 kg kruha.

Vzemimo še druga živila, ki jih je bilo največ porabljenih. Pitne vode je bilo porabljeno 440.000 kg, povrtnin (zelenjave) 400.000 kg, krompirja in fižola 380.000 kg, presnega mesa 400.000 kg, suhomesnih proizvodov pa 100.000 kg, masti nad 120.000 kg, ravno toliko sladkorja, mleka pa 60.000 litrov, oziroma 3 dcl na vsakega brigadirja na dan.

Skupno je bilo izdanih nad 2 milijona celodnevni obrokov. Priznati moramo, da so bili potrebni veliki napori, da je bilo vse urejeno tako, kot je bilo: brezhibno. Vedno je moral biti vsak obrok pravočasno pripravljen, bilo pa jih je stalno pet; zajtrk, predžujnik, kosilo, malica in večerja.

Ivan Čehić

O.L.

Hitro, hitro, za predžujnik se že mudi...

Pretrgana žica

Inštruktor Ljudske tehnike v Garmovljah se mora za svoj poklic zahvaliti nekemu nepredvidnemu soferju in predlogi žici. Miksi ali Bule, kakor rzu pravijo v naselju, je prišel na traso že pred davnim, kot navaden brigadir. Z avto ceste pa se bo v kratkem poslovil kot strokovni inštruktor za radioamaterje. Kot sam pravi, se to nemara nikoli ne bi zgodilo, da ni nekoga toplega juljskega popoldneva na dvorišče naselja v Trebnjem precej hitro privozil neki avto. Pri tem je naletel na razpeto žico, ki jo je visok, rjavolas fant, naš Bule, pravkar razpenjal z ene na drugo barako za anteno. Žica je bila v hpu pretrgana...

spoznal, da ima pred seboj mladince, ki s prav posebnim zanimanjem in spominom govorijo o vsem, ar je on, inštruktor, dolejš predaval na radioamaterskem tečaju. In da res prav veliko ve. To je bilo na začetku poletja. Sedaj se jesen počasi spreminja v zimo, Bule je pa že samostojni inštruktor za radioamaterje.

»Hm, če bi ne bilo tiste pretrgane žice, ki sem jo moral variti, bogve, kje bi jaz danes bil!« pravi Bule.
S svojim talentom bi se bil vsekakor tudi drugače uveljavil. Pretrgana žica in nepredvidni sofer pa sta mu pomagala, da je tako hitro uspel v radijski tehniki.

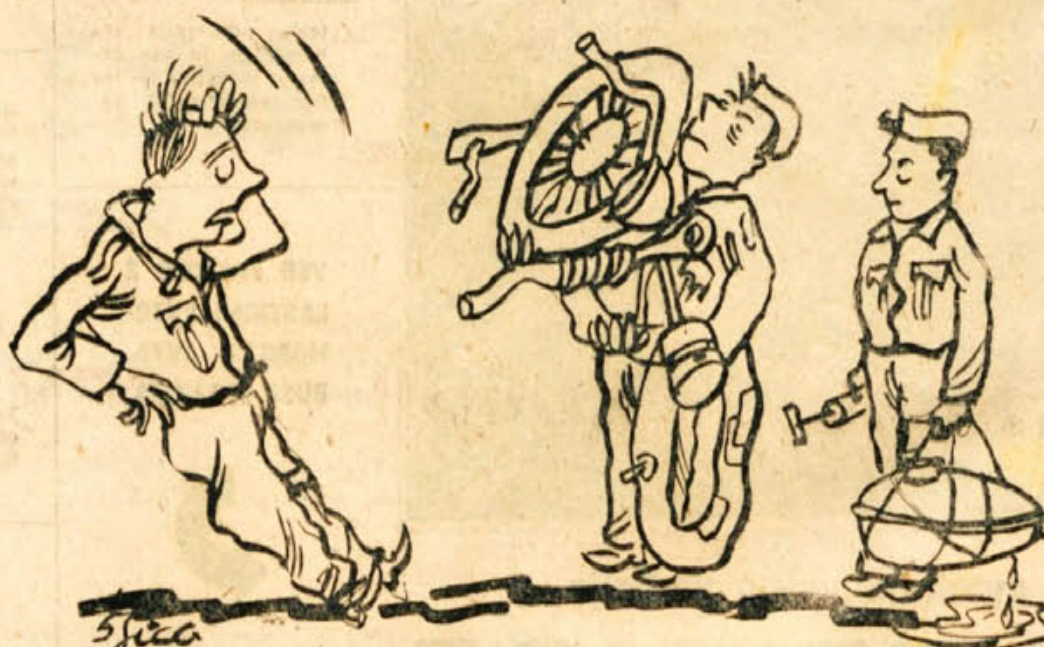
»Kaj si niste zjutraj umil ušes, da ne slišite, ko se vam zavpije!« je zakričal Bule.
»Prava reč,« je odgovoril sofer, »Ti, moj dragi fant, lepo na sredi naredi mornarski voz, pa boš imel žico, kot je bila prej.«
»Mar ti zvežeš gumo v mornarski voz, kadar ti počit, mu je pikro odvrnil Bule.
»Jaz gumo lepo vulkaniziram,« je dostojanstveno povedal sofer.
»Jaz jo bom moral pa zvariti... to je za anteno!«

Sklonil se je, pobral žico in hagio odšel proti baraki Ljudske tehnike. Se prej pa je tako grodo pogledal soferja, da se je ta opravičil navzočim:
»Kaj mu morem pomagati, ko te preklete žice nisem videl! Pa mi je žal, da sem ga razjezil...«

Danes pravi Bule:
»Eh, ko bi mogel najti tistega soferja! Na oči bi ga poljubil.«
Bule je bil namreč takrat šel k inštruktorju Ljudske tehnike, da zvari žico. Začela sta se pogovarjati. Inštruktor je

»Peljal sem se se že po njej...«
Andrej Pleničar, uslužbenec Narodne banke;
— Po lanskem uredbi se lahko vozimo po avto cesti tudi mi, mopedisti. Sicer sem se pa že peljal po novi cesti od Korenitke do Ljubljane, čeprav je bilo to takrat še prepovedano. Zdad imam samo moped, rad bi pa dobil kaj stežjega.

Vesela mladost

»Tovariš inštruktor, opravili smo praktične vožnje in vračamo motor...«

Brez besed

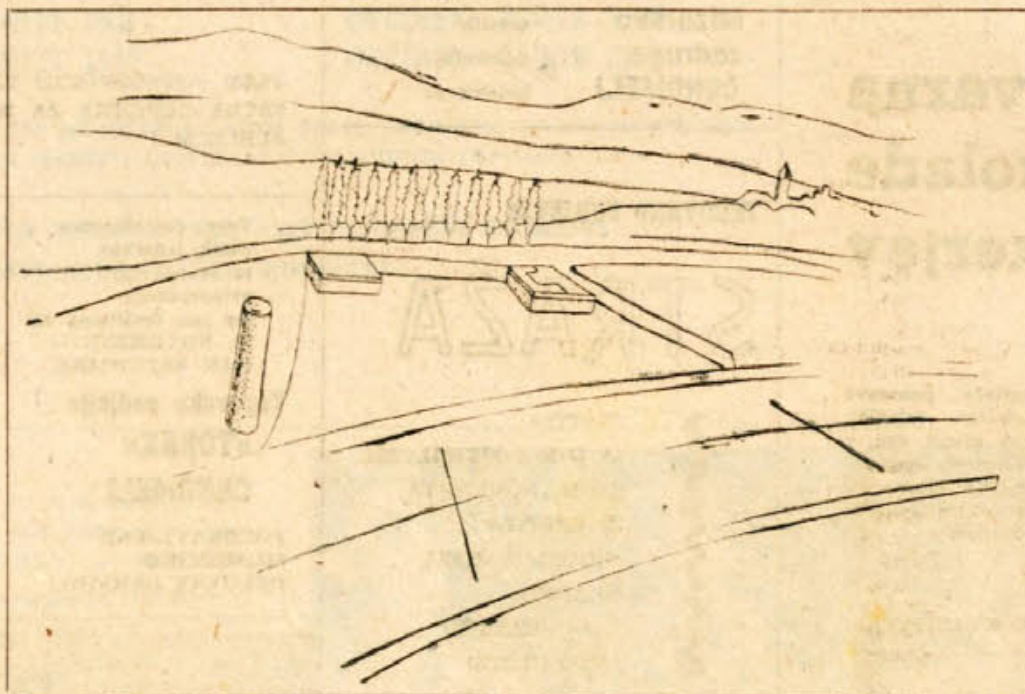
— Kaj pa tale tako viha nos? — Veš, trčil je v novi Mercedes 58!

Karikatura: IVAN ČEHIĆ

Avto cesta — široka brazda, ki so jo zoražili brigadirji skozi vso Dolenjsko in jo pokrili z gladko črto iz betona in asfalta. Tvegali smo, da z delom človeških rok popravimo lepoto narave! Toda v našem primeru se mi zdi, kakor da je Dolenjska prišla iz rok mladih kirurgov, ki so na nji naredili izvrstno uspehi kozmetični poseg, in posledica; z avtocesto, s to novo karakteristično potezo na svojem obličju, je Dolenjska, lepa in domačnostna pokrajina, dobila izraz široko-srčnosti in plemenitosti. Postala je dostopna.

Ni treba biti poseben estet, da človek doume vso lepoto avtoceste. Dovolj je, da jo primerjamo z dosedanjim omrežjem cest: krive, neravne, polne prahu ali blata, na katerih se lahko zgodi, da nikamor ne prides.

Vendar ima tudi avto cesta svojega nevidnega predhodnika, ki se venomer prepleta z njo ali teče vzporedno od Ljubljane do Bregane. To ni nevarna tekmeč, saj je mrtev že nad tisoč let. Vendar je dostojanstven in vreden občudovanja in za vnanjo podobo te dežele je nekoč pomenil isto, kar danes avtocesta. Mislim na veliko rimsko magistralo, ki je peljala iz Italije skozi Dolenjsko in ves Balkan v Malo Azijo. Na našem sektorju so jo zgradili roke rimskih vojakov v I. stoletju našega šteta. Po

Rekonstrukcija rimskega pristanišča v Beli cerkvi se nahaja med opuščnim delom stare okrajne ceste in avto ceste. Desno se nahaja pomol in levo valobran, prostor med obema in avto cesto pa je poglobljen na antični nivo Krke. Med obema cestama bodo uredili park, staro cesto pa bodo uporabljali avtomobilisti hkrati kot počivališče. Na novomeški strani rekonstrukcije, v bližini avto ceste, bo stal obelisk s pojasniliom. Raziskavanja, vodi in je dal idejo za rekonstrukcijo Narodni muzej v Ljubljani, idejo o rekonstrukciji pa je arhitektonsko oblikoval in izdelal načrte univ. prof. ing. arh. Marijan Mušič

sektorju Bela cerkev — Ruhanas vas. Naj omenim le dve najvažnejši. Od Drage do Rahne vasi leži spodnja plast avtoceste z vso svojo dolžino in širino na gornji plasti rimske ceste.

dobro; nekako na začetku 2. stoletja n. št. je rimska magistrala v Dragi neka naravna katastrofa zasula z debelim slojem ilovice. Za promet, ki se je razvijal po cesti od Bele cer-

Nova cesta nas še tesneje povezuje z vsemi kraji naše domovine

Divji Jezus je vesel, da ga vsi tako imenujejo, čeprav je v bistvu prava hobičina. V naselju so najprej postali pozorni na njegovo brado in dolge lase. In vsi so mislili, da je študent Akademije za likovno umetnost pa so ga začeli ogovarjati: »Tovariš slikar! Njemu se je to zdelo čudno — zakaj slikar, ko so ga vsi tovariši iz brigade imenovali lepo Divji Jezus.

Komandant brigade ga je poklical k sebi in mu svetoval, naj se kratkoma obrije in ostrize, pa bo stvar urejena.
»Potem ne boš več slikar,« je končal komandant in izginil iz sobe kot kavra. Divji Jezus ga niti ni utegnil vprašati, zakaj ne bo več slikar in zakaj je sploh dostej bil slikar.

»Svoj živi dan nisem imel fotoaparata,« je potožil, »pa mi pravijo slikar. Eh, čudne ljudi srečujem tu, bog se usmili!«

Divji Jezus in Veliki grešnik

Ker pa mu je komandant naročil, naj se obrije in ostrize, je Divji Jezus takoj ubogal. Kot po božji zapovedi je bil že isti dan brez brade in »grive«.

Naslednje jutro ga živ krst ni spoznal.
»No, tako je, če imaš oprava z nebeščani,« so pikro pripomnili zlobni jeziki. Pa nihče ni vedel, da je bilo to britje in striženje komandantovo maslo. Ali pa so vedeli, pa se delali neumne. Kajti brigadirji se stransko radi delajo neumne, kadar hočejo iz koga briti norca. Pa tudi Divjemu Jezusu ni bilo treba bogve kaj, da je razsmejal vso brigado. In nekoga dne so potožili komandantu, da ne morejo delati, ker jih Divji Jezus preveč spravlja v smeh.

»Saj jih res,« se je opravičil Divji Jezus, »ampak sami so krivi. Hočejo, da zganjam primordarije, da jim prej mine čas... Veste, ni bilo tako napak, dokler so me ogovarjali s »tovarišem slikarjem«. Veliko več vpliva sem imel na dekleta, posebno pa na kuharice. Glede kuharic je pa vpliv silno važen...«

»Ko je naš Divji Jezus, oziroma Djuro Manoh, brigadir III. vinkovačke brigade prišel na traso,« pripoveduje njegov »kum« Car (spet posebn fenomen te brigade), »je kapo vedno nosil na »pol dvanaesti«, se pravi narobe, ne tako, kot ostali ljudje. Mimo tega za nič na svetu ni hotel obiskovati tečaj za motoriste. »Vse družo, prostim, samo tega ne,« je rekel. Kratkoma se ni maral voziti z motorjem. Prvi dan, ko smo prišli sem, je že hotel jahati konja. Rad bi nam pokazal svoje »viteštvo«, svoje »vratolomnosti«, ki jih menda zna izvajati na konju. Zato smo ga bili začasno nazvali Djuro Konjenik. Toda

konja nismo imeli. Vsaj štirinožnega ne. In Djuro je bil nepopisno žalosten. »Nekdo lahko milijon zadene v loteriji, jaz pa niti za trenutek ne morem vsaj konja zajahati!«, je tarna. Nekega dne pa srečamo Cigane z dvema osloma. Djuro je začel na žive in mrtve rolit Cigančka, naj mu dovolji zajahati osla. »Samo za en krog, golobček, nič več!«, je moldeval. »Vrag te vzemi, pa zajahaj!« mu je dovolil Ciganček. In Djuro se je skobacal na osla in zavzel držo, kakor da hoče pojezditi najmanj do najbližjega planeta. Toda osel je pač osel, že po nekaj metrih je našega Djura hrabro vrgel raz sebe. To je bilo smešno. In veselja, ko takrat, ko je Kristuš prijezdil v Jeruzalem. Tako je naš slavni jezdec postal Divji Jezus.

Eno pa priznamo; Divji Jezus je dober brigadir. Tudi dekleta ga imajo rade, pravijo. Samo švrča ga noče, tista švrča, na katero Divji Jezus misli ponoči in podnevi.

»Saj bi bil rad hladen do nje, pa ne morem,« žalostno potoži tovarišem. »Je najbolj očarljiv vrtiček v vsem naselju. Ne vem, kako se bo to končalo, ne vem. Živce mi žre...«

Zdajci pa je med njegove besede zadonel iz razglasne postaje mil glasek:
»Pozor, pozor: Veliki grešnik naj se koj javi v kuhinji pri dežurnem!«

»Kakšni veliki grešniki pa so tukaj?« sem začudeno vprašal brigadirje, s katerimi sem se pogovarjal.

»Dragi moj, to sem jaz,« se je oglašil plavolas fant. »Vidite, sem povsem podoben ostalim ljudem, pa mi le vsi pravijo Veliki grešnik. Sploh sem že pozabil, kako mi je pravzaprav ime. Okrstili so me za Velikega grešnika in kaj hočem. Pomiril sem se s tem nazivom. Saj sem morebiti res velik grešnik. Vrag se spozna, če je človek intendant...«
»A tako,« sem odgovoril. »No, sedaj mi je vse jasno.«

»Pred tednom dni,« je nadaljeval Veliki grešnik, »brigadirjem nisem bil odnesel predžujnika. Kajpak so zagnali hrup, da se bog usmili. Šli so me zatožiti komandantu naselja. No, ljubček, kazen ti ne bo usla, sem si mislil. Pa me ni. Mene se kazen izogiblje kot dež Kraguljeva. Komandant me je poklical k sebi. Grem, in čuje: bil je strašno dobro volje. »Veliki grešnik, na udarniško značko! mi reče. Kar zjaj sem. Ali je komandant znorel ali norca brlje? Zakaj... udarniško značko?« sem nekako xjejal. Zato, ker si privarčeval material!«. Sodim, da je imel v mislih tisti predžujnik...«

O. L.